

ΟΔΗΓΙΑ ΟΔ144-2007-08 του 2012
ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΕΜΠΟΔΙΣΗ ΞΕΠΛΥΜΑΤΟΣ ΠΑΡΑΝΟΜΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΗΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΠΑΡΑΓΡΑΦΩΝ

ΜΕΡΟΣ Ι	ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
Παράγραφος 1	Συνοπτικός τίτλος
Παράγραφος 2	Ερμηνεία
Παράγραφος 3	Πεδίο Εφαρμογής
Παράγραφος 4	Εποπτική Αρχή για την εφαρμογή της Οδηγίας
ΜΕΡΟΣ ΙΙ	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ
Παράγραφος 5	Ευθύνες διοικητικού συμβουλίου
Παράγραφος 6	Υποχρεώσεις τμήματος εσωτερικού ελέγχου
Παράγραφος 7	Πολιτική αποδοχής πελατών
ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ	ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ
Παράγραφος 8	Διορισμός λειτουργού συμμόρφωσης – βοηθών λειτουργού συμμόρφωσης
Παράγραφος 9	Καθήκοντα λειτουργού συμμόρφωσης
Παράγραφος 10	Ετήσια Έκθεση λειτουργού συμμόρφωσης
Παράγραφος 11	Μηνιαία προληπτική κατάσταση
ΜΕΡΟΣ ΙV	ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΑΤΑΛΛΗΛΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΥΠΟΛΟΓΙΖΟΜΕΝΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ('RISK BASED APPROACH')
Παράγραφος 12	Εφαρμογή μέτρων και διαδικασιών βάσει του υπολογιζόμενου κινδύνου
Παράγραφος 13	Επίσημανση, καταγραφή και αξιολόγηση κινδύνων
Παράγραφος 14	Σχεδιασμός και εφαρμογή μέτρων και διαδικασιών για τη διαχείριση και ελαχιστοποίηση των κινδύνων
Παράγραφος 15	Παρακολούθηση και βελτίωση των μέτρων και διαδικασιών
Παράγραφος 16	Δυναμική διαχείριση κινδύνων
Παράγραφος 17	Σχετικοί διεθνείς οργανισμοί
ΜΕΡΟΣ V	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΠΕΛΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΗ ΔΕΟΥΣΑΣ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΣ
Παράγραφος 18	Υποχρέωση για άσκηση δέουσας επιμέλειας και προσδιορισμού ταυτότητας πελατών
Παράγραφος 19	Συναλλαγές που ευνοούν την ανωνυμία
Παράγραφος 20	Παράλειψη ή άρνηση προσκόμισης αποδεικτικών στοιχείων ταυτότητας πελατών
Παράγραφος 21	Δημιουργία οικονομικού πορτραίτου
Παράγραφος 22	Συγκεκριμένες περιπτώσεις εξακρίβωσης ταυτότητας πελατών
Παράγραφος 23	Απλουστευμένα μέτρα δέουσας επιμέλειας και διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας πελατών
Παράγραφος 24	Αυξημένα μέτρα δέουσας επιμέλειας και διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας πελατών
Παράγραφος 25	Δυνατότητα αποδοχής στοιχείων ταυτότητας πελατών που έχουν εξακριβωθεί από τρίτο πρόσωπο
Παράγραφος 26	Διαρκής παρακολούθηση λογαριασμών και συναλλαγών
ΜΕΡΟΣ VI	ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΦΟΡΑ ΥΠΟΠΤΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ/ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΣΤΗ ΜΟΚΑΣ
Παράγραφος 27	Αναφορά ύποπτων συναλλαγών στη ΜΟΚΑΣ
Παράγραφος 28	Ύποπτες συναλλαγές
Παράγραφος 29	Έκθεση λειτουργού συμμόρφωσης προς τη ΜΟΚΑΣ
Παράγραφος 30	Προσκόμιση πληροφοριών στη ΜΟΚΑΣ
ΜΕΡΟΣ VII	ΤΗΡΗΣΗ ΑΡΧΕΙΟΥ
Παράγραφος 31	Τήρηση αρχείου και περίοδος φύλαξης εγγράφων/στοιχείων
Παράγραφος 32	Μορφή των στοιχείων
Παράγραφος 33	Πιστοποίηση και γλώσσα στοιχείων
ΜΕΡΟΣ VIII	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
Παράγραφος 34	Υποχρεώσεις υπαλλήλων
Παράγραφος 35	Πρόγραμμα εκπαίδευσης και επιμόρφωσης προσωπικού
ΜΕΡΟΣ ΙX	ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Παράγραφος 36 Υφιστάμενο πελατολόγιο

Παράγραφος 37 Κατάργηση Οδηγίας ΟΔ144-2007-08 του 2011

Παράγραφος 38 Έναρξη ισχύος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Οδηγία για την Παρεμπόδιση Ξεπλύματος Παράνομου Χρήματος και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας

188(Ι) του 2007

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ασκώντας τις εξουσίες που της παρέχονται δυνάμει του άρθρου 59 του περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμου, του άρθρου 20 του περί Επενδυτικών Υπηρεσιών και Δραστηριοτήτων και Ρυθμιζόμενων Αγορών Νόμου 2007 και για σκοπούς εναρμόνισης με τις πράξεις της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με τίτλο:

144(Ι) του 2007

Επίσημη Εφημερίδα της
ΕΕ: L 309/15 της 25^{ης}
Νοεμβρίου 2005

(α) «Οδηγία 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Οκτωβρίου 2005 σχετικά με τη πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας» και

Επίσημη Εφημερίδα της
ΕΕ: L 214/29 της 4^{ης}
Αυγούστου 2005

(β) «Οδηγία 2006/70/ΕΚ της Επιτροπής της 1ης Αυγούστου 2006 για τη θέσπιση μέτρων εφαρμογής της Οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τον ορισμό του «πολιτικώς εκτεθειμένου προσώπου» και τα τεχνικά κριτήρια για την εφαρμογή της απλουστευμένης δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη και την εφαρμογή της εξαίρεσης σε περιπτώσεις άσκησης χρηματοπιστωτικής δραστηριότητας σε περιστασιακή ή πολύ περιορισμένη βάση»·

εκδίδει την ακόλουθη Οδηγία:

ΜΕΡΟΣ Ι ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Συνοπτικός τίτλος

1. Η παρούσα Οδηγία θα αναφέρεται ως η Οδηγία ΟΔ144-2007-08 του 2012 για τη Παρεμπόδιση Ξεπλύματος Παράνομου Χρήματος και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας.

Ερμηνεία

2. Στην παρούσα Οδηγία, εκτός εάν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια:

«διοικητικό συμβούλιο» σημαίνει το διοικητικό συμβούλιο του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού·

64(Ι) του 2001
157(Ι) του 2002 71(Ι)
του 2004 187(Ι) του
2004
44(Ι) του 2007

«Επιτροπή» σημαίνει την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς που συστάθηκε και λειτουργεί δια του περί της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (Σύσταση και Αρμοδιότητες) Νόμου·

«εταιρεία» σημαίνει εταιρεία περιορισμένης ευθύνης με μετοχές η οποία έχει συσταθεί κατά τις διατάξεις του περί Εταιρειών Νόμου ή εταιρεία που έχει συσταθεί σε άλλο κράτος μέλος κατά το δίκαιο που ισχύει στον τόπο σύστασής της ή εταιρεία που έχει συσταθεί κατά τις διατάξεις του περί Συνεργατικών Εταιρειών Νόμου·

«λειτουργός συμμόρφωσης» σημαίνει το πρόσωπο που καθορίζεται στη παράγραφο 9·

«ΜΟΚΑΣ» σημαίνει τη Μονάδα Καταπολέμησης Αδικημάτων Συγκάλυψης που συστάθηκε και λειτουργεί δυνάμει του άρθρου 54 του περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμου·

«Νόμος» σημαίνει τον περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμο, ως εκάστοτε ισχύει·

«ρυθμιζόμενη αγορά» έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από το άρθρο 2 του περί Επενδυτικών Υπηρεσιών και Δραστηριοτήτων και Ρυθμιζόμενων Αγορών Νόμου·

«Χρηματοοικονομικός Οργανισμός» σημαίνει:

(α) την Κυπριακή Επιχείρηση Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών ή ΚΕΠΕΥ, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 2 του περί Επενδυτικών Υπηρεσιών και Δραστηριοτήτων και Ρυθμιζόμενων Αγορών Νόμου·

(β) την ΕΠΕΥ τρίτης χώρας, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 78 του περί Επενδυτικών Υπηρεσιών και Δραστηριοτήτων και Ρυθμιζόμενων Αγορών Νόμου· και

(β) την Εταιρεία Διαχείρισης και την Εταιρεία Επενδύσεων όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 2 του περί των Ανοικτού Τύπου Οργανισμών Συλλογικών Επενδύσεων σε Κινητές Αξίες (ΟΣΕΚΑ) και περί Συναφών Θεμάτων Νόμου·

200(Ι) του 2004

«ξέπλυμα παράνομου χρήματος και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας» σημαίνει τα αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τα αδικήματα χρηματοδότησης της τρομοκρατίας όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 2 του Νόμου.

Χωρίς επηρεασμό των ανωτέρω διατάξεων, όροι που χρησιμοποιούνται στην παρούσα Οδηγία και δεν ερμηνεύονται διαφορετικά έχουν την έννοια που τους αποδίδεται από το Νόμο.

Όπου στην παρούσα Οδηγία γίνεται αναφορά στο Νόμο, νοούνται και οι κατ' εξουσιοδότησή του εκδιδόμενες κανονιστικές διοικητικές πράξεις.

Πεδίο εφαρμογής

3. Η παρούσα Οδηγία εφαρμόζεται σε όλους τους Χρηματοοικονομικούς Οργανισμούς.

Εποπτική Αρχή για την εφαρμογή της Οδηγίας

4. Η Εποπτική Αρχή για σκοπούς εφαρμογής της παρούσας Οδηγίας είναι η Επιτροπή, ως ορίζουν τα άρθρα 59 του Νόμου και 126 του περί Επενδυτικών Υπηρεσιών και Δραστηριοτήτων και Ρυθμιζόμενων Αγορών Νόμου 2007.

ΜΕΡΟΣ ΙΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ

Ευθύνες διοικητικού συμβουλίου

5. Το διοικητικό συμβούλιο του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού:

(α) Καθορίζει, καταγράφει και εγκρίνει τις γενικές αρχές πολιτικής του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού σε σχέση με την παρεμπόδιση ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και τις κοινοποιεί στο λειτουργό συμμόρφωσης.

(β) Διορίζει λειτουργό συμμόρφωσης και, όπου κρίνεται αναγκαίο, βοηθούς λειτουργού συμμόρφωσης και καθορίζει τα καθήκοντα και τις ευθύνες τους, οι οποίες καταγράφονται στο εγχειρίδιο διαδικασιών και διαχείρισης κινδύνων της παραγράφου 9(1)(γ).

(γ) Εγκρίνει το εγχειρίδιο διαδικασιών και διαχείρισης κινδύνων της παραγράφου 9(1)(γ), το οποίο κοινοποιείται σε όλους τους υπαλλήλους του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού που χειρίζονται, παρακολουθούν ή ελέγχουν καθ' οιονδήποτε τρόπο τις συναλλαγές πελατών και έχουν την ευθύνη για την εφαρμογή των πρακτικών, μέτρων, διαδικασιών και ελέγχων που έχουν αποφασιστεί.

(δ) Διασφαλίζει ότι εφαρμόζονται όλες οι απαιτήσεις του Νόμου, και ειδικότερα του άρθρου 58, και της παρούσας Οδηγίας και βεβαιώνεται ότι εισάγονται κατάλληλα, αποτελεσματικά και επαρκή συστήματα και διαδικασίες για επίτευξη της ανωτέρω συμμόρφωσης.

(ε) Εξασφαλίζει ότι ο λειτουργός συμμόρφωσης και οι βοηθοί του, καθώς και άλλα άτομα στα οποία τους έχουν ανατεθεί καθήκοντα εφαρμογής των διαδικασιών παρεμπόδισης ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, έχουν πλήρη και έγκαιρη πρόσβαση σε όλα τα στοιχεία και πληροφορίες ταυτότητας πελατών, έγγραφα συναλλαγών και άλλα σχετικά αρχεία και πληροφορίες που τηρούνται από το Χρηματοοικονομικό Οργανισμό ούτως ώστε να διευκολύνονται στην αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων τους.

(στ) Βεβαιώνεται ότι όλοι οι υπάλληλοι γνωρίζουν το πρόσωπο που εκτελεί καθήκοντα λειτουργού συμμόρφωσης, καθώς και τους βοηθούς του, στους οποίους θα αναφέρουν, σύμφωνα με την παράγραφο 9(1)(ε) τις πληροφορίες τους αναφορικά με συναλλαγές και δραστηριότητες που πιστεύουν ή υποψιάζονται ότι στοχεύουν στο ξέπλυμα παράνομου χρήματος και στη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

(ζ) Καθορίζει μια ξεκάθαρη και σύντομη δίοδο επικοινωνίας βάσει της οποίας θα διαβιβάζονται οι πληροφορίες για ύποπτες συναλλαγές ή δραστηριότητες στο λειτουργό συμμόρφωσης είτε άμεσα είτε μέσω των βοηθών του και ενημερώνει σχετικά το λειτουργό συμμόρφωσης για συμπερίληψη της στο εγχειρίδιο διαδικασιών και διαχείρισης κινδύνων της παραγράφου 9(1)(γ).

(η) Εξασφαλίζει ότι ο λειτουργός συμμόρφωσης διαθέτει τους απαραίτητους πόρους τόσο σε ανθρώπινο δυναμικό όσο και σε τεχνικό εξοπλισμό για την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων του.

(θ) Αξιολογεί και εγκρίνει την Ετήσια Έκθεση της παραγράφου 10 και φροντίζει για τη λήψη όλων των ενδεικνυόμενων μέτρων για τη διόρθωση οποιωνδήποτε αδυναμιών ή/και παραλείψεων που επισημαίνονται σε αυτήν.

Υποχρεώσεις
τμήματος
εσωτερικού
ελέγχου

6. Το τμήμα εσωτερικού ελέγχου του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού επιθεωρεί και αξιολογεί, τουλάχιστον σε ετήσια βάση, την καταλληλότητα, αποτελεσματικότητα και επάρκεια της πολιτικής, των πρακτικών, μέτρων, διαδικασιών και μηχανισμών ελέγχων που εφαρμόζονται για την παρεμπόδιση ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Τα ευρήματα και οι παρατηρήσεις του εσωτερικού ελεγκτή διαβιβάζονται, υπό μορφή έκθεσης, στο διοικητικό συμβούλιο το οποίο αποφασίζει τη λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων για τη διόρθωση οποιωνδήποτε αδυναμιών ή/και παραλείψεων που έχουν καταγραφεί. Τα πρακτικά με τις ανωτέρω αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου καθώς και η έκθεση του εσωτερικού ελεγκτή υποβάλλονται στην Επιτροπή με τη συχνότητα που καθορίζει η παράγραφος 9(4) της Οδηγίας ΟΔ144-2007-01 της Επιτροπής του 2012.

Πολιτική αποδοχής
πελατών

7. (1) Σύμφωνα με την παράγραφο 9(1)(β), αναπτύσσεται και εφαρμόζεται μια ξεκάθαρη πολιτική αποδοχής πελατών, η οποία είναι πλήρως εναρμονισμένη με τις διατάξεις του Νόμου και της παρούσας Οδηγίας. Η πολιτική αποδοχής πελατών ετοιμάζεται μετά από ενδελεχή αξιολόγηση των κινδύνων που αντιμετωπίζει ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός από τους πελάτες του ή/και τις συναλλαγές τους ή/και τις χώρες προέλευσης ή διεξαγωγής των εργασιών τους, όπως καθορίζονται στο Μέρος IV.

(2) Η πολιτική αποδοχής πελατών θέτει με σαφή τρόπο τουλάχιστον τα ακόλουθα:

(α) κριτήρια αποδοχής πελατών·

(β) κατηγορίες πελατών οι οποίες δεν γίνονται αποδεκτές για σύναψη επιχειρηματικής σχέσης ή για διενέργεια μεμονωμένων συναλλαγών·

(γ) κριτήρια για κατηγοριοποίηση πελατών βάσει του υπολογιζόμενου κινδύνου σε τουλάχιστον τρεις κατηγορίες:

- i. χαμηλού κινδύνου,
- ii. κανονικού κινδύνου,
- iii. υψηλού κινδύνου.

(3) Οι κατηγορίες πελατών της υποπαραγράφου 2(β) και (γ), λαμβάνουν υπόψη παράγοντες όπως το ποιόν και τη φύση εργασιών του πελάτη, τη χώρα καταγωγής του, τα χρηματοοικονομικά μέσα και υπηρεσίες που ζητούνται, το προβλεπόμενο ύψος και τη φύση των επιχειρηματικών συναλλαγών καθώς και την αναμενόμενη πηγή και προέλευση των χρημάτων.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ

Διορισμός
λειτουργού
συμμόρφωσης –
βοηθών λειτουργού
συμμόρφωσης

8. (1) Σύμφωνα με την παράγραφο 5(β) διορίζεται λειτουργός συμμόρφωσης, ο οποίος ανήκει ιεραρχικά στα ανώτερα στελέχη του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού ούτως ώστε να απολαμβάνει το επιθυμητό υπό τις περιστάσεις κύρος.

(άρθρο 69 του
Νόμου)

(2) Σύμφωνα με την παράγραφο 5(β), όπου κρίνεται αναγκαίο λόγω του όγκου ή/και της γεωγραφικής διασποράς των υπηρεσιών/δραστηριοτήτων, διορίζονται και βοηθοί λειτουργού συμμόρφωσης κατά γεωγραφική περιφέρεια ή άλλως, με σκοπό την υποβοήθηση του έργου του λειτουργού συμμόρφωσης και την άμεση διαβίβαση εσωτερικών εκθέσεων αναφοράς σε αυτόν.

(3) Ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός ενημερώνει πάραυτα την Επιτροπή για τα ονόματα και τους τίτλους των προσώπων που διορίζει ως λειτουργό συμμόρφωσης και βοηθούς λειτουργού συμμόρφωσης.

Καθήκοντα
λειτουργού
συμμόρφωσης

9. (1) Ο λειτουργός συμμόρφωσης έχει, κατ' ελάχιστον, τα ακόλουθα καθήκοντα:

(α) Σχεδιάζει, βάσει των γενικών αρχών πολιτικής της παραγράφου 5(α), την εσωτερική πρακτική, τα μέτρα, τις διαδικασίες και τους ελέγχους σχετικά με την παρεμπόδιση ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, και περιγράφει και καθορίζει σαφώς τις αρμοδιότητες και τα όρια ευθύνης κάθε τμήματος που εμπλέκεται στα ανωτέρω.

Νοείται ότι στα ανωτέρω περιλαμβάνονται διαδικασίες και μέτρα για την παρεμπόδιση κατάχρησης των καινούργιων τεχνολογικών συστημάτων παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών για σκοπούς ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (π.χ. υπηρεσίες και συναλλαγές μέσω του διαδικτύου ή του τηλεφώνου), καθώς και μέτρα ούτως ώστε ο κίνδυνος ξεπλύματος παράνομου χρήματος ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας να λαμβάνεται υπόψη και να τυγχάνει διαχείρισης στις καθημερινές δραστηριότητες του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού σε σχέση με την ανάπτυξη νέων προϊόντων και τυχόν αλλαγών στο επιχειρησιακό πορτραίτο του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού (π.χ. διεύθυνση σε καινούργιες αγορές).

(β) Αναπτύσσει και ετοιμάζει την πολιτική αποδοχής πελατών, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 7, την οποία υποβάλλει στο διοικητικό συμβούλιο του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού για μελέτη και έγκριση.

(γ) Ετοιμάζει εγχειρίδιο διαδικασιών και διαχείρισης κινδύνων σε σχέση με την παρεμπόδιση ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Το εν λόγω εγχειρίδιο περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τα αναφερόμενα στις παραγράφους 5(α), 5(ζ), 7, 9(1) και στα Μέρη IV, V, VI και VII.

(δ) Παρακολουθεί και αξιολογεί την ορθή και αποτελεσματική εφαρμογή της πολιτικής, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 5(α), των πρακτικών, μέτρων, διαδικασιών και ελέγχων του σημείου (α) και εν γένει την εφαρμογή του εγχειριδίου διαδικασιών και διαχείρισης κινδύνων της παραγράφου (γ). Ως εκ τούτου, εφαρμόζει κατάλληλους μηχανισμούς παρακολούθησης (π.χ. επιτόπιος έλεγχος σε διάφορα τμήματα Χρηματοοικονομικού Οργανισμού) οι οποίοι του δίνουν την απαραίτητη πληροφόρηση για το βαθμό συμμόρφωσης των τμημάτων και υπαλλήλων του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού με τα εκάστοτε ισχύοντα. Τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων τηρούνται γραπτώς. Στις περιπτώσεις που εντοπίζει παραλείψεις ή/και αδυναμίες στην εφαρμογή των απαιτούμενων πρακτικών, μέτρων, διαδικασιών και ελέγχων, δίνει την κατάλληλη καθοδήγηση για τη λήψη διορθωτικών μέτρων ή και, όπου κρίνει απαραίτητο, ενημερώνει σχετικά το διοικητικό συμβούλιο.

(ε) Λαμβάνει πληροφορίες από τους υπαλλήλους του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού οι οποίες δημιουργούν την πεποίθηση ή υποψία για ζήτημα παράνομου χρήματος ή για χρηματοδότηση της τρομοκρατίας ή που ενδέχεται να σχετίζονται με τέτοιες δραστηριότητες. Οι πληροφορίες λαμβάνονται υπό μορφή εντύπου (που στο εξής θα αναφέρεται ως «Εσωτερική Έκθεση Αναφοράς Υποψιών»), δείγμα του οποίου επισυνάπτεται στο Πρώτο Παράρτημα.

Πρώτο Παράρτημα

(στ) Αξιολογεί και εξετάζει τις λαμβανόμενες πληροφορίες του σημείου (ε), με αναφορά σε άλλες διαθέσιμες πηγές πληροφοριών, και συζητεί τα γεγονότα αναφορικά με τη συγκεκριμένη υπόθεση με τον πληροφοριοδότη και, όπου κρίνεται αναγκαίο, με τους ιεραρχικά ανώτερους υπαλλήλους του πληροφοριοδότη. Η αξιολόγηση των πληροφοριών του σημείου (ε) γίνεται σε έντυπο (που στο εξής θα αναφέρεται ως «Εσωτερική Έκθεση Αξιολόγησης Υποψιών»), δείγμα του οποίου επισυνάπτεται στο Δεύτερο Παράρτημα.

Δεύτερο Παράρτημα

(ζ) Εάν ως αποτέλεσμα της αξιολόγησης του σημείου (στ) ο λειτουργός συμμόρφωσης αποφασίσει να αποκαλύψει τις πληροφορίες στη ΜΟΚΑΣ, ετοιμάζει γραπτή έκθεση η οποία υποβάλλεται στη ΜΟΚΑΣ το συντομότερο δυνατό. Δείγμα τέτοιας έκθεσης (που στο εξής θα αναφέρεται ως «Έκθεση του λειτουργού συμμόρφωσης προς τη ΜΟΚΑΣ») επισυνάπτεται στο Τρίτο Παράρτημα.

Νοείται ότι μετά την υποβολή της έκθεσης προς τη ΜΟΚΑΣ, οι εμπλεκόμενοι λογαριασμοί, καθώς και τυχόν άλλοι συνδεδεμένοι λογαριασμοί, τίθενται υπό τη στενή παρακολούθηση του λειτουργού συμμόρφωσης ο οποίος, ακολουθώντας τυχόν οδηγίες της ΜΟΚΑΣ, διερευνά και εξετάζει ενδελεχώς όλες τις συναλλαγές που διοχετεύονται μέσω του(ων) λογαριασμού(ων).

Τρίτο Παράρτημα

(η) Εάν ως αποτέλεσμα της αξιολόγησης του σημείου (στ) ο λειτουργός συμμόρφωσης αποφασίσει να μην αποκαλύψει τις πληροφορίες στη ΜΟΚΑΣ, επεξηγεί πλήρως τους λόγους για την απόφαση του στην Εσωτερική Έκθεση Αξιολόγησης Υποψιών του Δευτέρου Παραρτήματος.

(θ) Ενεργεί ως το πρώτο σημείο επαφής με τη ΜΟΚΑΣ τόσο κατά την έναρξη όσο και καθ' όλη τη διάρκεια της διερεύνησης μιας υπόθεσης που εξετάζεται μετά την υποβολή της γραπτής έκθεσης του σημείου (ζ).

(ι) Φροντίζει για την ετοιμασία και τήρηση των καταστάσεων με τις κατηγορίες πελατών βάσει του υπολογιζόμενου κινδύνου, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 7(2), στις οποίες θα αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα ονόματα των πελατών, ο αριθμός λογαριασμού και η ημερομηνία σύναψης της επιχειρηματικής σχέσης. Επιπρόσθετα, φροντίζει για την τακτική επικαιροποίηση των εν λόγω καταστάσεων με όλους τους νέους ή παλαιούς πελάτες, υπό το φως επιπρόσθετων πληροφοριών που έχουν ληφθεί.

(ια) Εντοπίζει, καταγράφει και αξιολογεί, τουλάχιστον σε ετήσια βάση, τους κινδύνους που προέρχονται από υφιστάμενους πελάτες, νέους πελάτες, νέα χρηματοοικονομικά μέσα και υπηρεσίες και λαμβάνει μέτρα με προσθήκες και αλλαγές στα συστήματα και διαδικασίες που εφαρμόζει ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των εν λόγω κινδύνων.

(ιβ) Αξιολογεί τα συστήματα και τις διαδικασίες που εφαρμόζει τρίτο πρόσωπο,

στο οποίο ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός βασίζεται για την εκτέλεση διαδικασιών προσδιορισμού ταυτότητας πελατών και μέτρων δέουσας επιμέλειας, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 25 και στο σημείο 4 του Τέταρτου Παραρτήματος, και εγκρίνει την έναρξη συνεργασίας με αυτό.

Τέταρτο
Παράρτημα

(ιγ) Βεβαιώνεται ότι τα υποκαταστήματα και θυγατρικές επιχειρήσεις του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού που λειτουργούν εκτός Χωρών του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου έχουν λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για πλήρη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της παρούσας Οδηγίας, αναφορικά με τις διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας πελατών, τα μέτρα δέουσας επιμέλειας και τις διαδικασίες τήρησης αρχείου.

(ιδ) Παρέχει συμβουλές και καθοδήγηση στους υπαλλήλους του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού πάνω σε θέματα που σχετίζονται με το ξέπλυμα παράνομου χρήματος και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

(ιε) Φροντίζει να αποκτή τις απαιτούμενες από τα καθήκοντά του γνώσεις και δεξιότητες για τη βελτίωση των διαδικασιών έγκαιρης αναγνώρισης, πρόληψης και παρεμπόδισης των οποιωνδήποτε συναλλαγών και δραστηριοτήτων που στοχεύουν στο ξέπλυμα παράνομου χρήματος και στη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

(ιστ) Αποφασίζει για τα τμήματα και υπάλληλους του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού που χρειάζονται περαιτέρω εκπαίδευση ή/και επιμόρφωση με σκοπό την καταπολέμηση ξέπλυματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και οργανώνει κατάλληλες εκπαιδευτικές ημερίδες/σεμινάρια. Σχετικά, ετοιμάζει και εφαρμόζει ετήσιο πρόγραμμα επιμόρφωσης και εκπαίδευσης του προσωπικού, σύμφωνα με το Μέρος VIII. Αξιολογεί την επάρκεια της παρεχόμενης εκπαίδευσης και επιμόρφωσης.

(ιζ) Ετοιμάζει ορθά και υποβάλλει εμπρόθεσμα στην Επιτροπή τη μηνιαία προληπτική κατάσταση της παραγράφου 11 και επεξηγεί στους αρμόδιους υπαλλήλους του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού για τη συμπλήρωση της.

(ιη) Ετοιμάζει την, κατά τα διαλαμβανόμενα στην παράγραφο 10, ετήσια έκθεση.

(ιθ) Ανταποκρίνεται άμεσα σε όλα τα ερωτήματα και ζητούμενες διευκρινίσεις της ΜΟΚΑΣ και της Επιτροπής, παρέχει όλες τις ζητούμενες πληροφορίες και συνεργάζεται πλήρως με τη ΜΟΚΑΣ και την Επιτροπή.

(κ) Τηρεί αρχείο στο οποίο περιλαμβάνονται οι εκθέσεις των σημείων (ε), (στ) και (ζ), και σχετικά, με αυτές, στατιστικά στοιχεία (τμήμα που έχει υποβάλει την εσωτερική έκθεση, ημερομηνία υποβολής της προς το λειτουργό συμμόρφωσης, ημερομηνία αξιολόγησης, ημερομηνία υποβολής στη ΜΟΚΑΣ), οι εκθέσεις αξιολόγησης του σημείου (δ) και τα στοιχεία που υποστηρίζουν τη διεκπεραίωση των καθηκόντων του, κατά τα οριζόμενα στην παρούσα υποπαράγραφο.

(2) Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του και τον έλεγχο της συμμόρφωσης του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού με το Νόμο και την παρούσα Οδηγία, ο λειτουργός συμμόρφωσης εξασφαλίζει και χρησιμοποιεί στοιχεία, πληροφορίες και εκθέσεις που δημοσιεύονται από διεθνείς οργανισμούς, ως αυτοί καθορίζονται στην παράγραφο 17.

Ετήσια Έκθεση
λειτουργού
συμμόρφωσης

10. (1) Η Ετήσια Έκθεση, που ετοιμάζεται σύμφωνα με την παράγραφο 9(1)(ιη) από το λειτουργό συμμόρφωσης, αποτελεί σημαντικό εργαλείο αξιολόγησης του βαθμού συμμόρφωσης του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού με τις υποχρεώσεις που υπέχει δυνάμει του Νόμου και της παρούσας Οδηγίας.

(2) Η Ετήσια Έκθεση ετοιμάζεται και υποβάλλεται για έγκριση στο διοικητικό συμβούλιο, εντός δύο μηνών από το τέλος κάθε ημερολογιακού έτους (δηλαδή, το αργότερο μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου).

(3) Η Ετήσια Έκθεση, αφού εγκριθεί από το διοικητικό συμβούλιο, υποβάλλεται στην Επιτροπή μαζί με τα πρακτικά της συνεδρίας, κατά την οποία συζητήθηκε και εγκρίθηκε η εν λόγω έκθεση. Νοείται ότι στα πρακτικά θα περιλαμβάνονται τα μέτρα που αποφασίστηκαν για διόρθωση οποιωνδήποτε αδυναμιών ή/και παραλείψεων που

επισημαίνονται στην Ετήσια Έκθεση, καθώς και χρονοδιάγραμμα υλοποίησής τους. Τα πρακτικά υποβάλλονται στην Επιτροπή εντός είκοσι ημερών, από το πέρας της συνεδρίας, και όχι αργότερα των τριών μηνών από το τέλος του ημερολογιακού έτους, και συνοδεύονται από την Ετήσια Έκθεση.

(4) Η Ετήσια Έκθεση καλύπτει ζητήματα παρεμπόδισης ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, κατά τη διάρκεια του υπό ανασκόπηση έτους, και περιέχει, κατ' ελάχιστον, τα ακόλουθα:

(α) Πληροφορίες για μέτρα που λήφθηκαν ή/και διαδικασίες που υιοθετήθηκαν για συμμόρφωση με τυχόν τροποποιήσεις ή/και νέες διατάξεις του Νόμου και της παρούσας Οδηγίας κατά τη διάρκεια του υπό ανασκόπηση έτους.

(β) Πληροφορίες για τους ελέγχους και επιθεωρήσεις που έχουν πραγματοποιηθεί από το λειτουργό συμμόρφωσης αναφέροντας τις σημαντικές ελλείψεις και αδυναμίες που έχουν εντοπιστεί στην πολιτική, στις πρακτικές, μέτρα, διαδικασίες και ελέγχους που εφαρμόζει ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός για την παρεμπόδιση ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Σχετικά, επισημαίνεται η σοβαρότητα των παραλείψεων ή αδυναμιών, οι κίνδυνοι που συνεπάγονται καθώς και οι ενέργειες ή/και εισηγήσεις που έχουν γίνει για λήψη διορθωτικών μέτρων έτσι ώστε να βελτιωθεί η κατάσταση.

(γ) Τον αριθμό Εσωτερικών Εκθέσεων Αναφοράς Υποψιών που υποβλήθηκαν από υπαλλήλους του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού προς το λειτουργό συμμόρφωσης, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 9(1)(ε), καθώς και τυχόν σχόλια/παρατηρήσεις.

(δ) Τον αριθμό Εκθέσεων του λειτουργού συμμόρφωσης προς τη ΜΟΚΑΣ, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 9(1)(ζ) και συνοπτικά στοιχεία / πληροφορίες για τους κύριους λόγους των υποψιών και τυχόν τάσεις που έχουν παρατηρηθεί.

(ε) Πληροφορίες, σχόλια ή παρατηρήσεις αναφορικά με την επικοινωνία με το προσωπικό για ζητήματα παρεμπόδισης ξεπλύματος παράνομου χρήματος ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

(στ) Περιληπτικά στοιχεία, σε ετήσια βάση, των συνολικών καταθέσεων πελατών σε μετρητά, τόσο σε ευρώ όσο και σε ξένο συνάλλαγμα πάνω από το καθορισμένο όριο των €10.000 (μαζί με τα συγκριτικά στοιχεία για τον προηγούμενο χρόνο) που έχουν αναφερθεί στη Μηνιαία Προληπτική Κατάσταση της παραγράφου 11. Αναφέρονται επίσης τυχόν σχόλια/παρατηρήσεις για σημαντικές διαφοροποιήσεις που παρατηρήθηκαν σε σχέση με τον προηγούμενο χρόνο.

(ζ) Πληροφορίες για την πολιτική, τα μέτρα, τις πρακτικές, διαδικασίες και ελέγχους που εφαρμόζει ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός για πελάτες υψηλού κινδύνου καθώς επίσης και τον αριθμό και τη χώρα προέλευσης πελατών υψηλού κινδύνου με τους οποίους διατηρείται επιχειρηματική σχέση ή για τους οποίους διενεργήθηκε μεμονωμένη συναλλαγή.

(η) Πληροφορίες για τα συστήματα και διαδικασίες που εφαρμόζει ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός για τη διαρκή παρακολούθηση πελατειακών λογαριασμών και συναλλαγών.

(θ) Πληροφορίες αναφορικά με τα μέτρα που λήφθηκαν για τη συμμόρφωση των υποκαταστημάτων και θυγατρικών επιχειρήσεων του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού, που λειτουργούν εκτός Χωρών Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, με τις απαιτήσεις της παρούσας Οδηγίας σχετικά με τις διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας πελατών, μέτρων δέουσας επιμέλειας, και διαδικασίες τήρησης αρχείου, καθώς και σχόλια/ πληροφορίες για το βαθμό συμμόρφωσης τους με τις εν λόγω απαιτήσεις.

(ι) Πληροφορίες αναφορικά με τα εκπαιδευτικά σεμινάρια που παρακολούθησε ο λειτουργός συμμόρφωσης καθώς και για οποιοδήποτε άλλο επιμορφωτικό υλικό που παρελήφθη.

(ια) Πληροφορίες αναφορικά με την εκπαίδευση / επιμόρφωση και για

οποιοδήποτε επιμορφωτικό υλικό προσφέρθηκε στο προσωπικό κατά τη διάρκεια του έτους, αναφέροντας τον αριθμό των διαλέξεων/σεμιναρίων που οργανώθηκαν, τη διάρκειά τους, τον αριθμό και τη θέση των υπαλλήλων που συμμετείχαν, τα ονόματα και τα προσόντα των εκπαιδευτών καθώς και κατά πόσον η διάλεξη/σεμινάριο ετοιμάστηκε εσωτερικά ή προσφέρθηκε από εξωτερικό οργανισμό ή συμβούλους.

(ιβ) Αποτελέσματα αξιολόγησης της επάρκειας της επιμόρφωσης και εκπαίδευσης του προσωπικού.

(ιγ) Πληροφορίες σχετικά με το προτεινόμενο εκπαιδευτικό πρόγραμμα του επόμενου χρόνου.

(ιδ) Πληροφορίες για την οργανωτική διάρθρωση και στελέχωση του τμήματος του Λειτουργού Συμμόρφωσης καθώς και εισηγήσεις και χρονοδιάγραμμα για υλοποίηση τους, για τυχόν επιπρόσθετες ανάγκες σε ανθρώπινο δυναμικό και τεχνικό εξοπλισμό με σκοπό την ενίσχυση των μέτρων και διαδικασιών για την παρεμπόδιση ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Μηνιαία
προληπτική
κατάσταση

11. Ο λειτουργός συμμόρφωσης ετοιμάζει και υποβάλλει στην Επιτροπή, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 9(1)(ιζ), σε μηνιαία βάση, το Έντυπο 144-08-11 στο οποίο περιλαμβάνονται στοιχεία για τις συνολικές καταθέσεις που δέχεται ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός σε μετρητά, για τις Εσωτερικές Εκθέσεις Αναφοράς Υποψιών και για τις Εκθέσεις του λειτουργού συμμόρφωσης προς τη ΜΟΚΑΣ, κατά τα οριζόμενα στις παραγράφους 9(1)(ε) και 9(1)(ζ), αντίστοιχα. Το Έντυπο υποβάλλεται συμπληρωμένο στην Επιτροπή εντός δεκαπέντε (15) ημερών από το τέλος κάθε μήνα. Η συμπλήρωση του Εντύπου αποτελεί ευκαιρία για το Χρηματοοικονομικό Οργανισμό κατ' αρχή να αξιολογήσει και ακολούθως να ενισχύσει τα συστήματα ελέγχου και παρακολούθησης των εργασιών του με σκοπό την έγκαιρη επισήμανση συναλλαγών σε μετρητά που ενδεχομένως να είναι ασυνήθη ή/και που δυνατόν να συνεπάγονται αυξημένο κίνδυνο ξεπλύματος παράνομου χρήματος ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

ΜΕΡΟΣ ΙV
ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΑΤΑΛΛΗΛΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ
ΥΠΟΛΟΓΙΖΟΜΕΝΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ
(‘RISK BASED APPROACH’)

Εφαρμογή μέτρων
και διαδικασιών
βάσει του
υπολογιζόμενου
κινδύνου

12. (1) Ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός εφαρμόζει κατάλληλα μέτρα και διαδικασίες, βάσει του υπολογιζόμενου κινδύνου, έτσι ώστε να επικεντρώνει τις προσπάθειες του στους τομείς που υφίστανται τη μεγαλύτερη ανάγκη αντιμετώπισης των κινδύνων ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

(άρθρο 61(2) του
Νόμου)

(2) Η προσέγγιση βάσει του υπολογιζόμενου κινδύνου:

(α) αναγνωρίζει ότι ο κίνδυνος ξεπλύματος παράνομου χρήματος ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας διαφέρει μεταξύ πελατών, χωρών, υπηρεσιών και χρηματοοικονομικών μέσων·

(β) επιτρέπει στο διοικητικό συμβούλιο να αντιμετωπίζει τους πελάτες του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού με τρόπο που αναλογεί στους κινδύνους που απορρέουν από τις δραστηριότητές τους·

(γ) επιτρέπει στο διοικητικό συμβούλιο να εφαρμόζει τη δική του προσέγγιση στις πολιτικές, διαδικασίες και ελέγχους λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες περιστάσεις και χαρακτηριστικά του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού·

(δ) βοηθά στην επίτευξη του επιθυμητού αποτελέσματος με το λιγότερο δυνατό κόστος· και

(ε) βοηθά στη σωστή ιεράρχηση των προσπαθειών και ενεργειών του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού για ελαχιστοποίηση της πιθανότητας διάπραξης των αδικημάτων ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας μέσω της χρήσης των υπηρεσιών του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού.

(3) Η προσέγγιση βάσει του υπολογιζόμενου κινδύνου προϋποθέτει την υιοθέτηση συγκεκριμένων μέτρων και διαδικασιών για την αξιολόγηση του πιο αποτελεσματικού τρόπου από πλευράς κόστων κατ' αναλογία των κινδύνων για τη διαχείριση της απειλής του ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που αντιμετωπίζει ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός. Τέτοια μέτρα και διαδικασίες είναι:

(α) η επισήμανση και αξιολόγηση των κινδύνων ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που απορρέουν από συγκεκριμένους πελάτες, υπηρεσίες, χρηματοοικονομικά μέσα και γεωγραφικές περιοχές που δραστηριοποιείται ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός και οι πελάτες του·

(β) η καταγραφή στο εγχειρίδιο διαδικασιών και διαχείρισης κινδύνων της παραγράφου 9(1)(γ) των πολιτικών, μέτρων, διαδικασιών και ελέγχων ούτως ώστε να επιτευχθεί η ομοιόμορφη εφαρμογή τους σε όλο τον Χρηματοοικονομικό Οργανισμό από πρόσωπα που ορίζει το διοικητικό συμβούλιο·

(γ) η διαχείριση και ελαχιστοποίηση του εκτιμημένου κινδύνου με την εφαρμογή κατάλληλων και αποτελεσματικών μέτρων, διαδικασιών και ελέγχων·

(δ) η συνεχής παρακολούθηση και η λήψη μέτρων βελτίωσης της λειτουργίας των πολιτικών, διαδικασιών και ελέγχων.

Επισήμανση,
καταγραφή και
αξιολόγηση
κινδύνων

13. (1) Σύμφωνα με την παράγραφο 9(1)(ια), ο λειτουργός συμμόρφωσης έχει την ευθύνη της επισήμανσης, καταγραφής και αξιολόγησης όλων των ενδεχόμενων κινδύνων. Η εφαρμογή μέτρων και διαδικασιών βάσει του υπολογιζόμενου κινδύνου απαιτεί τη ξεκάθαρη επικοινωνία των μέτρων και διαδικασιών που έχουν αποφασιστεί σε όλο το Χρηματοοικονομικό Οργανισμό, με την εισαγωγή αυστηρών μηχανισμών για την αποτελεσματική εφαρμογή τους, την έγκαιρη επισήμανση αδυναμιών και τη λήψη διορθωτικών μέτρων.

(2) Η εφαρμογή μέτρων και διαδικασιών βάσει του υπολογιζόμενου κινδύνου περιλαμβάνει την επισήμανση, καταγραφή και αξιολόγηση των κινδύνων που τυγχάνουν διαχείρισης. Ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός εκτιμά και αξιολογεί τον κίνδυνο που αντιμετωπίζει για χρήση των υπηρεσιών που παρέχει για σκοπούς ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Οι συγκεκριμένες συνθήκες του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού καθορίζουν τις πλέον κατάλληλες διαδικασίες και μέτρα που εφαρμόζονται για την αντιμετώπιση και διαχείριση των κινδύνων.

(3) Στις περιπτώσεις όπου οι υπηρεσίες και τα χρηματοοικονομικά μέσα που προσφέρει ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός είναι σχετικά απλές και περιλαμβάνουν σχετικά λίγους πελάτες ή πελάτες με παρόμοια χαρακτηριστικά, ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός εφαρμόζει διαδικασίες που επικεντρώνονται σε εκείνους τους πελάτες που είναι έξω από τη γενική εικόνα.

(4) Η επισήμανση, καταγραφή και αξιολόγηση του κινδύνου που αντιμετωπίζει ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός προϋποθέτει κατ' ελάχιστο την εύρεση απαντήσεων στα πιο κάτω:

(α) Ποιος είναι ο κίνδυνος που απορρέει από τους πελάτες του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού; Για παράδειγμα:

- i. πολύπλοκη δομή ιδιοκτησίας νομικών προσώπων,
- ii. εταιρείες με μετοχές στον κομιστή,
- iii. εταιρείες που έχουν συσταθεί σε υπεράκτια κέντρα,
- iv. πολιτικά εκτεθειμένα πρόσωπα,
- v. πελάτες με μεγάλες συναλλαγές σε μετρητά,
- vi. πελάτες από χώρες υψηλού κινδύνου ή από χώρες γνωστές για ψηλά επίπεδα διαφθοράς ή οργανωμένου εγκλήματος ή διακίνησης

ναρκωτικών·

(β) Ποιος είναι ο κίνδυνος από τη συμπεριφορά του πελάτη; Για παράδειγμα:

- i. διενέργεια συναλλαγών χωρίς εμφανή νόμιμο οικονομικό/εμπορικό σκοπό,
- ii. δυσκολίες στην εξακρίβωση της πηγής και προέλευσης των περιουσιακών στοιχείων του πελάτη,
- iii. απροθυμία του πελάτη να αποκαλύψει τους πραγματικούς ιδιοκτήτες νομικού προσώπου·

(γ) Πως επικοινωνήσε ο πελάτης με το Χρηματοοικονομικό Οργανισμό; Για παράδειγμα:

- i. πελάτης εξ αποστάσεως,
- ii. πελάτης που έχει συστηθεί από τρίτους·

(δ) Ποιος είναι ο κίνδυνος από τα χρηματοοικονομικά μέσα και υπηρεσίες που παρέχονται στον πελάτη; Για παράδειγμα:

- i. υπηρεσίες που επιτρέπουν πληρωμές σε τρίτα πρόσωπα,
- ii. μεγάλες καταθέσεις ή αποσύρσεις μετρητών·

(5) Η εφαρμογή των κατάλληλων μέτρων και η φύση και το μέγεθος των διαδικασιών βάσει του υπολογιζόμενου κινδύνου εξαρτάται από διάφορους παράγοντες. Ενδεικτικές παράμετροι μέτρων και διαδικασιών επισήμανσης και αξιολόγησης του κινδύνου είναι:

(α) το μέγεθος και η πολυπλοκότητα των υπηρεσιών·

(β) η γεωγραφική διασπορά των υπηρεσιών και πελατών·

(γ) η φύση (π.χ. πελάτης εξ αποστάσεως) και το οικονομικό πορτραίτο των πελατών, καθώς και τα προσφερόμενα προϊόντα και υπηρεσίες·

(δ) οι τρόποι και πρακτικές παροχής των υπηρεσιών·

(ε) ο όγκος και το μέγεθος των συναλλαγών·

(στ) ο βαθμός κινδύνου που συνδέεται με τον κάθε τομέα υπηρεσιών·

(ζ) η χώρα προέλευσης και ο προορισμός των κεφαλαίων·

(η) οι αποκλίσεις από το προβλεπόμενο ύψος των συναλλαγών·

(θ) η φύση των επιχειρηματικών συναλλαγών·

Σχεδιασμός και εφαρμογή μέτρων και διαδικασιών για τη διαχείριση και ελαχιστοποίηση των κινδύνων

14. (1) Όταν ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός επισημάνει, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 13, τους κινδύνους που αντιμετωπίζει, σχεδιάζει και εφαρμόζει τα ανάλογα μέτρα και διαδικασίες για την ορθή διαχείριση και ελαχιστοποίηση τους, τα οποία αφορούν την εξακρίβωση της ταυτότητας πελατών, τη συλλογή πληροφοριών για τη δημιουργία του οικονομικού τους πορτραίτου και την παρακολούθηση των συναλλαγών και δραστηριοτήτων τους.

(2) Λαμβάνοντας υπόψη τον εκτιμημένο κίνδυνο, ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός καθορίζει τον τύπο και την έκταση των μέτρων που λαμβάνονται και των διαδικασιών που εισάγονται για τη διαχείριση και ελαχιστοποίηση των κινδύνων με το λιγότερο δυνατό κόστος. Τα εν λόγω μέτρα και διαδικασίες δύνανται, ενδεικτικά, να περιλαμβάνουν:

(α) προσαρμογή των μέτρων δέουσας επιμέλειας ως προς τους πελάτες ανάλογα με το κίνδυνο ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας·

(β) εφαρμογή ελάχιστων προτύπων για την ποιότητα και την έκταση των απαιτούμενων στοιχείων ταυτότητας για κάθε κατηγορία πελατών (π.χ. έγγραφα από ανεξάρτητες και αξιόπιστες πηγές, πληροφορίες από τρίτα μέρη, αποδεικτικά στοιχεία)·

(γ) απαίτηση προσκόμισης πρόσθετων στοιχείων και πληροφοριών από τους πελάτες, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο, για την ορθή και ολοκληρωμένη κατανόηση των δραστηριοτήτων και πηγών των περιουσιακών τους στοιχείων, καθώς και για την αποτελεσματική αντιμετώπιση τυχών αυξημένων κινδύνων που προέρχονται από τη συγκεκριμένη επιχειρηματική σχέση ή τη μεμονωμένη συναλλαγή· και

(δ) παρακολούθηση, σε συνεχή βάση των συναλλαγών και δραστηριοτήτων των πελατών υψηλού κινδύνου.

(3) Η διαχείριση των κινδύνων και η εφαρμογή των μέτρων και διαδικασιών της υποπαραγράφου (2) οδηγούν στην κατηγοριοποίηση των πελατών σύμφωνα με την παράγραφο 7(2)(γ). Η εν λόγω κατηγοριοποίηση βασίζεται σε κριτήρια τα οποία αντανακλούν τις πιθανές αιτίες κινδύνου και η κάθε κατηγορία συνοδεύεται με αντίστοιχα μέτρα επιμέλειας, περιοδικής παρακολούθησης και ελέγχων.

(4) Η κατηγορία πελατών χαμηλού κινδύνου, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 7(2)(γ)(i), περιλαμβάνει τις περιπτώσεις πελατών που καθορίζονται στο άρθρο 63 του Νόμου.

(5) Η κατηγορία πελατών υψηλού κινδύνου, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 7(2)(γ)(iii), περιλαμβάνει τις περιπτώσεις πελατών που καθορίζονται ως υψηλού κινδύνου στο άρθρο 64 του Νόμου και στο Τέταρτο Παράρτημα, καθώς και οποιασδήποτε άλλη περίπτωση πελάτη που ο ίδιος ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός έχει αποφασίσει να κατατάξει ως τέτοια.

(6) Σύμφωνα με την παράγραφο 9(1)(i) ετοιμάζονται και τηρούνται καταστάσεις για τις κατηγορίες πελατών, στις οποίες αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα ονόματα των πελατών, ο αριθμός του λογαριασμού τους και η ημερομηνία σύναψης της επιχειρηματικής σχέσης. Παράλληλα, οι καταστάσεις ενημερώνονται έγκαιρα με όλους τους νέους ή παλαιούς πελάτες που ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός έχει αποφασίσει, υπό το φως επιπρόσθετων πληροφοριών που έχουν ληφθεί, ότι εμπίπτουν στις κατηγορίες της παραγράφου 7(2)(γ).

(7) Ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός είναι, κατά πάντα χρόνο, σε θέση να αποδείξει, στην Επιτροπή, ότι η έκταση των μέτρων και διαδικασιών ελέγχου που εφαρμόζει είναι ανάλογη με τους κινδύνους που αντιμετωπίζει για τη χρήση των υπηρεσιών που προσφέρει για σκοπούς ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

(8) Ως εκ τούτου, η λεπτομερής καταγραφή των μέτρων και διαδικασιών που παρατίθενται στις υποπαραγράφους 2 μέχρι και 6, βοηθά το Χρηματοοικονομικό Οργανισμό να αποδείξει:

(α) τους τρόπους που χρησιμοποιεί για την επισήμανση, καταγραφή και αξιολόγηση των κινδύνων για χρήση των υπηρεσιών του για ξέπλυμα παράνομου χρήματος και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας·

(β) πως έχει καταλήξει στην εισαγωγή και εφαρμογή των συγκεκριμένων μέτρων και διαδικασιών για τη διαχείριση και ελαχιστοποίηση των κινδύνων· και

(γ) τους τρόπους παρακολούθησης και βελτίωσης όπου αυτό απαιτείται, των συγκεκριμένων μέτρων, διαδικασιών και ελέγχων.

Παρακολούθηση και βελτίωση των μέτρων και διαδικασιών
Δυναμική διαχείριση κινδύνων

15. Ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός παρακολουθεί και αξιολογεί, σε τακτική βάση, την αποτελεσματικότητα των μέτρων και διαδικασιών που έχουν εισαχθεί για σκοπούς συμμόρφωσης με το παρόν Μέρος.
16. Η διαχείριση κινδύνων είναι μια συνεχής διαδικασία που διεξάγεται σε δυναμική βάση. Η αξιολόγηση κινδύνων δεν είναι μεμονωμένο γεγονός περιορισμένης διάρκειας. Οι δραστηριότητες των πελατών αλλάζουν καθώς και οι υπηρεσίες και τα χρηματοοικονομικά μέσα που τους παρέχει ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός. Το ίδιο συμβαίνει με τα χρηματοοικονομικά μέσα και τις συναλλαγές που χρησιμοποιούνται για ξέπλυμα παράνομου χρήματος ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Τα μέτρα, οι διαδικασίες και οι έλεγχοι τυγχάνουν τακτικής αναθεώρησης ούτως ώστε να

επιτυγχάνεται η συνεχής αποτελεσματική αντιμετώπιση των κινδύνων που προέρχονται από αλλαγές στα χαρακτηριστικά των υφιστάμενων πελατών, νέων πελατών, υπηρεσιών και χρηματοοικονομικών μέσων.

Σχετικοί διεθνείς οργανισμοί

17. Κατά την εφαρμογή κατάλληλων μέτρων και διαδικασιών βάσει του υπολογιζόμενου κινδύνου αλλά και κατά την εφαρμογή των διαδικασιών προσδιορισμού ταυτότητας πελατών και μέτρων δέουσας επιμέλειας, κατά τα οριζόμενα στο Μέρος V, ο λειτουργός συμμόρφωσης συμβουλευείται στοιχεία, πληροφορίες και εκθέσεις [π.χ. πελάτες από χώρες που εφαρμόζουν ανεπαρκώς τις συστάσεις της Ομάδας Οικονομικής Δράσης (Financial Action Task Force ή FATF), εκθέσεις αξιολογήσεων χωρών] που δημοσιεύονται από τους πιο κάτω σχετικούς διεθνείς οργανισμούς:

(α) FATF - www.fatf-gafi.org

(β) the Council of Europe Select Committee of Experts on the Evaluation of Anti-Money Laundering Measures (MONEYVAL) - www.coe.int/moneyval

(γ) the EU Common Foreign & Security Policy (CFSP)-
http://ec.europa.eu/external_relations/cfsp/sanctions/list/consol-list.htm

(δ) the UN Security Council Sanctions Committees -
www.un.org/sc/committees/

(ε) the International Money Laundering Information Network (IMOLIN) -
www.imolin.org

(στ) the International Monetary Fund (IMF) – www.imf.org.

ΜΕΡΟΣ V

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΠΕΛΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΗ ΔΕΟΥΣΑΣ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΣ

Υποχρέωση για άσκηση δέουσας επιμέλειας και προσδιορισμού ταυτότητας πελατών

(άρθρα 60, 61 και 62 του Νόμου)

18. (1) Επιπρόσθετα των διατάξεων των άρθρων 60, 61 και 62 του Νόμου που αναφέρονται στην υποχρέωση για άσκηση δέουσας επιμέλειας και προσδιορισμού ταυτότητας πελατών, ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός βεβαιώνει ότι τα στοιχεία ταυτότητας που κατέχει για τους πελάτες του παραμένουν πλήρως ενημερωμένα και επικαιροποιημένα με όλα τα αναγκαία στοιχεία ταυτότητας και αναγκαίες πληροφορίες καθόλη τη διάρκεια της επιχειρηματικής τους σχέσης. Ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός εξετάζει και ελέγχει, σε τακτική βάση, την εγκυρότητα και επάρκεια των στοιχείων ταυτότητας πελατών που έχει στην κατοχή του, ειδικότερα αυτών που αφορούν πελάτες υψηλού κινδύνου. Οι διαδικασίες και οι έλεγχοι της παραγράφου 9(1)(α) καθορίζουν επίσης το χρονικό πλαίσιο εντός του οποίου γίνεται η τακτική εξέταση και ο έλεγχος των στοιχείων ταυτότητας πελατών. Τα αποτελέσματα των ελέγχων καταγράφονται σε ξεχωριστό σημείωμα/έντυπο το οποίο καταχωρείται στο φάκελο που τηρείται για κάθε πελάτη.

(2) Ανεξάρτητα των διατάξεων της υποπαραγράφου (1) και λαμβάνοντας υπόψη το βαθμό κινδύνου, εάν γίνει αντιληπτό σε οποιαδήποτε στιγμή της επιχειρηματικής σχέσης ότι ελλείπουν αξιόπιστα ή επαρκή στοιχεία και πληροφορίες από την ταυτότητα και το οικονομικό πορτραίτο υφιστάμενου πελάτη, ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός προβαίνει αμέσως σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες εφαρμόζοντας τις διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας και τα μέτρα δέουσας επιμέλειας που προνοούνται στο Νόμο και στη παρούσα Οδηγία για να συλλέξει τα ελλείποντα στοιχεία και πληροφορίες το ταχύτερο δυνατό ούτως ώστε να προσδιορίσει την ταυτότητα και να δημιουργήσει το ολοκληρωμένο οικονομικό πορτραίτο του πελάτη.

(3) Επιπρόσθετα των διατάξεων των υποπαραγράφων (1) και (2), ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός ελέγχει την επάρκεια των στοιχείων και πληροφοριών ταυτότητας και οικονομικού πορτραίτου των πελατών του όταν και όποτε συμβαίνει ένα από τα πιο κάτω γεγονότα ή περιστατικά:

(α) διεξαγωγή σημαντικής συναλλαγής που φαίνεται να είναι ασυνήθης ή/και σημαντική σε σχέση με το συνηθισμένο τύπο συναλλαγών και το οικονομικό πορτραίτο του πελάτη

(β) σημαντική αλλαγή στην κατάσταση και νομική υπόσταση του πελάτη όπως:

- i. αλλαγή διευθυντών/ γραμματέα,
- ii. αλλαγή εγγεγραμμένων μετόχων ή/και πραγματικών δικαιούχων,

- iii. αλλαγή εγγεγραμμένου γραφείου,
- iv. αλλαγή εμπιστευματοπάροχων,
- v. αλλαγή εταιρικής ονομασίας ή/και εμπορικής επωνυμίας,
- vi. αλλαγή των κύριων εμπορικών συνεταιρίων ή/και ανάληψη νέων σημαντικών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων

(γ) σημαντική αλλαγή στον τρόπο και στους κανόνες λειτουργίας του λογαριασμού του πελάτη, όπως:

- i. αλλαγή των προσώπων που είναι εξουσιοδοτημένοι να χειρίζονται το λογαριασμό,
- ii. αίτηση για άνοιγμα νέου λογαριασμού για την παροχή νέων επενδυτικών υπηρεσιών ή/και χρηματοοικονομικών μέσων.

Συναλλαγές που ευνοούν την ανωνυμία

(άρθρο 66(3) του Νόμου)

19. Σε περίπτωση συναλλαγών πελατών μέσω του διαδικτύου, τηλεφώνου, τηλεομοιότυπου ή άλλων ηλεκτρονικών μέσων όπου ο πελάτης δεν είναι παρών για να εξακριβωθεί η αυθεντικότητα της υπογραφής του, ή ότι είναι το πρόσωπο που πράγματι κατέχει το λογαριασμό, ή ότι έχει εξουσιοδοτηθεί να χειρίζεται το λογαριασμό, ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός εφαρμόζει αξιόπιστες μεθόδους, διαδικασίες και πρακτικές ελέγχου της πρόσβασης στο ηλεκτρονικό μέσο ούτως ώστε να διασφαλίζεται ότι συναλλάσσεται με τον πραγματικό ιδιοκτήτη ή τον εξουσιοδοτημένο υπογράφωντα του λογαριασμού.

Παράλειψη ή άρνηση προσκόμισης αποδεικτικών στοιχείων ταυτότητας πελατών

(άρθρο 62(4) του Νόμου)

20. (1) Παράλειψη ή άρνηση από πελάτη να προσκομίσει, πριν τη σύναψη επιχειρηματικής σχέσης ή την εκτέλεση μεμονωμένης συναλλαγής, τα απαιτούμενα αποδεικτικά στοιχεία και πληροφορίες για τον προσδιορισμό της ταυτότητας του και της δημιουργίας του οικονομικού του πορτραίτου, χωρίς επαρκή δικαιολογία, αποτελεί ένδειξη η οποία δύναται να οδηγήσει στη δημιουργία υποψίας ότι ο πελάτης εμπλέκεται σε δραστηριότητες ξεπλύματος παράνομου χρήματος ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Σε τέτοιες περιπτώσεις ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός δεν προχωρεί στη σύναψη επιχειρηματικής σχέσης ή στην εκτέλεση της μεμονωμένης συναλλαγής και ταυτόχρονα ο λειτουργός συμμόρφωσης εξετάζει κατά πόσον επιβάλλεται, υπό τις περιστάσεις, η υποβολή έκθεσης προς τη ΜΟΚΑΣ, σύμφωνα με την παράγραφο 9(1)(ζ).

(2) Εάν, κατά τη διάρκεια της επιχειρηματικής σχέσης, ο πελάτης παραλείψει ή αρνηθεί να προσκομίσει τα απαιτούμενα αποδεικτικά στοιχεία και πληροφορίες που απαιτούνται δυνάμει της παραγράφου 18, εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος, ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός διακόπτει πάραυτα την επιχειρηματική σχέση και κλείνει τους λογαριασμούς του πελάτη ενώ ταυτόχρονα ο λειτουργός συμμόρφωσης εξετάζει κατά πόσον επιβάλλεται, υπό τις περιστάσεις, η υποβολή έκθεσης προς τη ΜΟΚΑΣ, σύμφωνα με την παράγραφο 9(1)(ζ).

Δημιουργία οικονομικού πορτραίτου

(άρθρο 61(1) του Νόμου)

21. (1) Ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός ικανοποιείται ότι συναλλάσσεται με ένα πραγματικό πρόσωπο και, για αυτό το σκοπό, λαμβάνει επαρκή στοιχεία ταυτότητας που να αποδεικνύουν ότι είναι το πρόσωπο που ισχυρίζεται ότι είναι.

Περαιτέρω, ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός εξακριβώνει την ταυτότητα των πραγματικών δικαιούχων των λογαριασμών. Στις περιπτώσεις νομικών προσώπων, ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός λαμβάνει τέτοια στοιχεία και πληροφορίες για να κατανοήσει τη δομή ιδιοκτησίας και ελέγχου των περιουσιακών στοιχείων του πελάτη. Ανεξάρτητα από τον τύπο του πελάτη (π.χ. φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ατομική επιχείρηση ή συνεταιρισμός), ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός ζητεί και παίρνει επαρκή στοιχεία και πληροφορίες για τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες και τον αναμενόμενο τύπο και ύψος των συναλλαγών του.

Ωστόσο, πρέπει να τονισθεί ότι κανένα συγκεκριμένο στοιχείο εξακρίβωσης της ταυτότητας του πελάτη δεν μπορεί να εγγυηθεί την ορθότητα της ταυτότητας ενός προσώπου και, συνεπώς, επιβάλλεται η εφαρμογή μιας συνεχούς διαδικασίας για την εξακρίβωση της ταυτότητας των πελατών.

(2) Η ταυτότητα όλων των πελατών εξακριβώνεται στη βάση αξιόπιστων στοιχείων και πληροφοριών που εκδίδονται ή λαμβάνονται από ανεξάρτητες και αξιόπιστες πηγές, δηλαδή εκείνα τα στοιχεία και πληροφορίες που είναι δύσκολο να παραποιηθούν ή να εξασφαλιστούν με παράνομο τρόπο.

(3) Η διεύθυνση κατοικίας και εργασίας θεωρείται βασικό στοιχείο της ταυτότητας ενός προσώπου και, ως εκ τούτου, ακολουθείται ξεχωριστή διαδικασία για την εξακρίβωση

της, ως ορίζεται στο σημείο 1(γ) του Πέμπτου Παραρτήματος.

(4) Σε καμία περίπτωση δεν γίνεται αποδεκτό το ίδιο αποδεικτικό στοιχείο για την εξακρίβωση της ταυτότητας του πελάτη και της διεύθυνσης κατοικίας του.

(5) Χωρίς επηρεασμό του άρθρου 62(2) του Νόμου, τα στοιχεία και οι πληροφορίες συλλέγονται πριν τη σύναψη της επιχειρηματικής σχέσης με σκοπό τη δημιουργία του οικονομικού πορτραίτου του πελάτη και, ως ελάχιστον, περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

(α) το σκοπό και το λόγο που ζητείται η σύναψη επιχειρηματικής σχέσης·

(β) την προβλεπόμενη κίνηση του λογαριασμού, τη φύση των συναλλαγών, την αναμενόμενη πηγή των χρημάτων που θα πιστώνονται στο λογαριασμό και τον αναμενόμενο προορισμό των εξερχομένων πληρωμών·

(γ) το μέγεθος των περιουσιακών στοιχείων και των ετήσιων εισοδημάτων, τη σαφή περιγραφή των κυριότερων επιχειρηματικών / επαγγελματικών δραστηριοτήτων / εργασιών.

(6) Τα στοιχεία και οι πληροφορίες που συνθέτουν το οικονομικό πορτραίτο του πελάτη – νομικού προσώπου περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, όνομα της εταιρείας, χώρα σύστασης, διεύθυνση κεντρικών γραφείων, ονόματα και στοιχεία ταυτότητας των πραγματικών δικαιούχων, διευθυντών, εξουσιοδοτημένων υπογραφόντων, οικονομικά στοιχεία, πληροφορίες για τον όμιλο που τυχόν να ανήκει η εταιρεία (χώρα σύστασης μητρικής, θυγατρικών και συνδεδεμένων επιχειρήσεων, κύριες δραστηριότητες, οικονομικά μεγέθη). Τα ανωτέρω στοιχεία και πληροφορίες καταγράφονται σε ξεχωριστό έντυπο το οποίο αρχειοθετείται στο φάκελο του πελάτη μαζί με όλα τα άλλα έγγραφα, καθώς επίσης και με εσωτερικά σημειώματα από πρακτικά συναντήσεων με τον πελάτη. Το εν λόγω έντυπο ενημερώνεται μέσα σε τακτά χρονικά διαστήματα ή οποτεδήποτε προκύψουν νέες πληροφορίες για τυχόν αλλαγές ή προσθήκες στα στοιχεία που συνθέτουν το οικονομικό πορτραίτο του πελάτη.

Σε περίπτωση πελάτη –φυσικού προσώπου λαμβάνονται ανάλογες πληροφορίες με τις ανωτέρω και εν γένει ακολουθούνται οι ίδιες διαδικασίες ως ανωτέρω.

(7) Οι συναλλαγές που εκτελούνται για τον πελάτη συγκρίνονται και αξιολογούνται έναντι της προβλεπόμενης κίνησης του λογαριασμού του συνηθισμένου κύκλου εργασιών/δραστηριοτήτων του πελάτη και των στοιχείων/πληροφοριών που τηρούνται για το οικονομικό του πορτραίτο. Σημαντικές αποκλίσεις διερευνώνται και τα πορίσματα καταχωρούνται στο σχετικό φάκελο του πελάτη. Συναλλαγές που δεν μπορούν να εξηγηθούν από τις υπάρχουσες πληροφορίες για τον πελάτη, τυγχάνουν περαιτέρω εξέτασης για να αποφασισθεί κατά πόσον εγείρονται υποψίες για ξέπλυμα παράνομου χρήματος ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας έτσι ώστε να γίνει εσωτερική αναφορά στο λειτουργό συμμόρφωσης, σύμφωνα με την παράγραφο 9(1)(ε), και από τον τελευταίο στη ΜΟΚΑΣ, σύμφωνα με την παράγραφο 9(1)(ζ).

Συγκεκριμένες περιπτώσεις εξακρίβωσης ταυτότητας πελατών

22. Στο Πέμπτο Παράρτημα περιγράφονται διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας και μέτρα δέουσας επιμέλειας που ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός ακολουθεί σε συγκεκριμένες περιπτώσεις εξακρίβωσης ταυτότητας πελατών.

Πέμπτο Παράρτημα

Απλουστευμένα μέτρα δέουσας επιμέλειας και διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας πελατών

23. (1) Σύμφωνα με το άρθρο 63 του Νόμου, ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός δύναται να μην εφαρμόζει τις διατάξεις της παραγράφου 18 στις περιπτώσεις πελατών που εμπίπτουν στις διατάξεις του ανωτέρω άρθρου. Νοείται ότι ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός συγκεντρώνει επαρκείς πληροφορίες ώστε να κρίνει εάν ο πελάτης δύναται να εξαιρεθεί από τις διατάξεις του ανωτέρω άρθρου. Ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός, στο πλαίσιο της εκτίμησης που πραγματοποιεί για διαπίστωση των ανωτέρω, δείχνει ιδιαίτερη προσοχή σε κάθε δραστηριότητα αυτών των πελατών ή σε κάθε είδος συναλλαγών που δύναται, λόγω της φύσης του, να θεωρηθεί ως ιδιαίτερα επιδεκτικό (particularly likely) για χρησιμοποίηση του στο ξέπλυμα παράνομου χρήματος ή στη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

(άρθρο 63 του Νόμου)

(2) Ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός δεν θεωρεί ότι οι πελάτες και συναλλαγές που

αναφέρονται στο άρθρο 63 του Νόμου αντιπροσωπεύουν χαμηλό κίνδυνο ξεπλύματος παράνομου χρήματος ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας εάν υπάρχουν διαθέσιμες πληροφορίες σύμφωνα με τις οποίες ενδέχεται ο κίνδυνος να μην είναι χαμηλός.

(3) Για σκοπούς εφαρμογής το άρθρου 63(1)(δ) του Νόμου, οι δημόσιες αρχές των Χωρών του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, για τις οποίες δύνανται να μην εφαρμοστούν οι διατάξεις της παραγράφου 18, πρέπει να πληρούν όλα τα ακόλουθα κριτήρια:

(α) τους έχει ανατεθεί δημόσιο λειτούργημα σύμφωνα με τη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις συνθήκες για τις Κοινότητες ή το παράγωγο κοινοτικό δίκαιο·

(β) η ταυτότητά τους είναι δημοσίως διαθέσιμη, διαφανής και βέβαιη·

(γ) οι δραστηριότητες τους, καθώς και οι λογιστικές τους πρακτικές, είναι διαφανείς·

(δ) είναι είτε υπόλογοι σε κοινοτικό θεσμικό όργανο ή στις αρχές κράτους μέλους, ή υφίστανται κατάλληλες διαδικασίες που διασφαλίζουν τον έλεγχο της δραστηριότητάς τους.

Αυξημένα μέτρα δέουσας επιμέλειας και διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας πελατών

(άρθρο 64 του Νόμου)

24. Σύμφωνα με το άρθρο 64 του Νόμου, ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός εφαρμόζει αυξημένα μέτρα δέουσας επιμέλειας και διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας πελατών για τις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 64 του Νόμου και στο Τέταρτο Παράρτημα, καθώς επίσης και για άλλες περιπτώσεις, οι οποίες από τη φύση τους παρουσιάζουν υψηλό κίνδυνο ξεπλύματος παράνομου χρήματος ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και κατατάσσονται από το Χρηματοοικονομικό Οργανισμό ως υψηλού κινδύνου στη βάση της πολιτικής αποδοχής πελατών, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 7.

Δυνατότητα αποδοχής στοιχείων ταυτότητας πελατών που έχουν εξακριβωθεί από τρίτο πρόσωπο

(άρθρο 67 του Νόμου)

25. (1) Χωρίς επηρεασμό των διατάξεων του άρθρου 67 του Νόμου, ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός δύναται να βασίζεται σε τρίτα πρόσωπα για την εκτέλεση των διαδικασιών προσδιορισμού ταυτότητας και μέτρων δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, όπως αυτά καθορίζονται στο άρθρο 61 (1) (α) (β) και (γ) του Νόμου νοουμένου ότι εξασφαλίζουν άμεσα, από το τρίτο πρόσωπο, όλα τα στοιχεία και πληροφορίες που κατέχει το τρίτο πρόσωπο για την εξακρίβωση της ταυτότητας του πελάτη, τα οποία είναι πιστά αντίγραφα των πρωτότυπων.

(2) Ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός λαμβάνει στοιχεία και πληροφορίες για να εξακριβώνει ότι το τρίτο πρόσωπο υπόκειται σε επαγγελματική εγγραφή βάσει αντίστοιχου νόμου ή άλλης ρύθμισης στη χώρα σύστασης ή/και λειτουργίας του, καθώς και σε εποπτεία για σκοπούς συμμόρφωσης με τα μέτρα παρεμπόδισης ξεπλύματος παράνομου χρήματος ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

(3) Ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός δύναται να βασίζεται σε τρίτα πρόσωπα μόνο κατά τη σύναψη της επιχειρηματικής σχέσης ή τη διενέργεια μεμονωμένης συναλλαγής όσον αφορά την εξακρίβωση της ταυτότητας των πελατών του. Λαμβάνοντας υπόψη το βαθμό κινδύνου, εάν απαιτούνται οποιαδήποτε πρόσθετα στοιχεία και πληροφορίες, για σκοπούς επικαιροποίησης του οικονομικού πορτραίτου του πελάτη ή για σκοπούς εξέτασης ασυνήθιστων συναλλαγών που εκτελούνται μέσω του λογαριασμού, αυτά λαμβάνονται από τα φυσικά πρόσωπα (διευθυντές, πραγματικούς δικαιούχους) που ελέγχουν και διευθύνουν τις εργασίες του πελάτη και έχουν την ευθύνη της λήψης αποφάσεων για τη διαχείριση των χρημάτων και περιουσιακών του στοιχείων.

(4) Στις περιπτώσεις όπου το τρίτο πρόσωπο της υποπαραγράφου (1) είναι ελεγκτής/λογιστής ή ανεξάρτητος επαγγελματίας νομικός/δικηγόρος ή πάροχος υπηρεσιών εμπιστευμάτων και εταιρικών υπηρεσιών από Χώρες του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή τρίτες χώρες, οι οποίες σύμφωνα με απόφαση της Συμβουλευτικής Αρχής έχει καθοριστεί ότι επιβάλλει διαδικασίες και μέτρα παρεμπόδισης ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας ισοδύναμα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας της Ε.Ε., ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός, προτού αποδεχτεί τα στοιχεία ταυτότητας του πελάτη που έχουν εξακριβωθεί από το

τρίτο πρόσωπο, εφαρμόζει τα ακόλουθα επιπρόσθετα μέτρα/διαδικασίες:

(α) αξιολογεί, σύμφωνα με την παράγραφο 9(1)(ιβ), τα συστήματα και τις διαδικασίες που εφαρμόζει το τρίτο πρόσωπο για την παρεμπόδιση ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας·

(β) ικανοποιείται βάσει της αξιολόγησης του σημείου (α) ότι το τρίτο πρόσωπο εφαρμόζει συστήματα και διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας πελατών και μέτρα δέουσας επιμέλειας που είναι σύμφωνα με το Νόμο και την παρούσα Οδηγία·

(γ) για κάθε τρίτο πρόσωπο της παρούσας παραγράφου, τηρείται ξεχωριστός φάκελος στον οποίο καταχωρείται η έκθεση αξιολόγησης του σημείου (α) και άλλες συναφείς πληροφορίες (για παράδειγμα τα στοιχεία ταυτότητας, τα πρακτικά συναντήσεων, τα στοιχεία της υποπαραγράφου (2)·

(δ) η έναρξη συνεργασίας με το τρίτο πρόσωπο και η αποδοχή των στοιχείων ταυτότητας πελατών που έχουν εξακριβωθεί από το τρίτο πρόσωπο τυγχάνει έγκρισης από το λειτουργό συμμόρφωσης, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 9(1)(ιβ).

Διαρκής
παρακολούθηση
λογαριασμών και
συναλλαγών

(άρθρο 58(ε) του
Νόμου)

26. (1) Ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός έχει πλήρη αντίληψη της φυσιολογικής και δικαιολογημένης κίνησης των λογαριασμών των πελατών του καθώς και του γενικότερου οικονομικού τους πορτραίτου ούτως ώστε να είναι σε θέση να εντοπίζει τις συναλλαγές που βρίσκονται έξω από τη συνηθισμένη μορφή της κίνησης των λογαριασμών τους, ή αποτελούν πολύπλοκες ή ασυνήθιστες συναλλαγές ή πραγματοποιούνται χωρίς να υπάρχει προφανής οικονομικός σκοπός ή σαφής νόμιμος λόγος. Χωρίς τέτοια γνώση, ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός δεν είναι σε θέση να εκπληρώσει τη νομική του υποχρέωση για εντοπισμό και αναφορά ύποπτων συναλλαγών στη ΜΟΚΑΣ, σύμφωνα με τις παραγράφους 9(1)(ζ) και 27.

(2) Οι διαδικασίες και το βάθος εξέτασης των συναλλαγών και της παρακολούθησης των λογαριασμών λαμβάνουν υπόψη το επίπεδο κινδύνου και επιτυγχάνουν, κατ' ελάχιστον, τα ακόλουθα:

(α) την επισήμανση όλων των πελατών υψηλού κινδύνου, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 7. Ως εκ τούτου, τα συστήματα ή μέτρα και διαδικασίες του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού πρέπει να είναι σε θέση να παράγουν αναλυτικές καταστάσεις για κάθε ομάδα πελατών υψηλού κινδύνου ούτως ώστε να υποβοηθείται το έργο παρακολούθησης των λογαριασμών και συναλλαγών τους·

(β) τον εντοπισμό ασυνήθιστων ή ύποπτων συναλλαγών που είναι ασυμβίβαστες με το οικονομικό πορτραίτο των πελατών για σκοπούς περαιτέρω διερεύνησης·

(γ) τη διερεύνηση των ασυνήθιστων ή ύποπτων συναλλαγών από τα πρόσωπα στα οποία έχουν ανατεθεί τέτοια καθήκοντα· τα αποτελέσματα των ερευνών καταγράφονται σε ξεχωριστό σημείωμα και τηρούνται στο φάκελο του ενδιαφερόμενου πελάτη·

(δ) τη λήψη όλων των απαραίτητων μέτρων και ενεργειών στη βάση των ευρημάτων της διερεύνησης του σημείου (γ), περιλαμβανομένης της εσωτερικής αναφοράς ύποπτων συναλλαγών/δραστηριοτήτων προς το λειτουργό συμμόρφωσης, σύμφωνα με την παράγραφο 9(1)(ε)·

(ε) τη διαπίστωση της πηγής και προέλευσης των χρημάτων που πιστώνονται στους λογαριασμούς.

(3) Ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός εισάγει και εφαρμόζει, εφόσον είναι σκόπιμο και αναλογικό, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση, την κλίμακα και την πολυπλοκότητα των επιχειρηματικών του δραστηριοτήτων, καθώς και τη φύση και το φάσμα των επενδυτικών υπηρεσιών και δραστηριοτήτων του, επαρκή αυτοματοποιημένα ηλεκτρονικά συστήματα, τα οποία είναι ικανά να προμηθεύουν έγκαιρα το διοικητικό συμβούλιο και το λειτουργό συμμόρφωσης με όλες τις έγκυρες και απαραίτητες πληροφορίες για τον εντοπισμό, την ανάλυση και την αποτελεσματική παρακολούθηση των λογαριασμών των πελατών και των συναλλαγών τους στη βάση του υπολογιζόμενου κινδύνου, για σκοπούς ξεπλύματος

παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

(4) Η παρακολούθηση των λογαριασμών και συναλλαγών γίνεται σε σχέση με συγκεκριμένους τύπους συναλλαγών και οικονομικού πορτραίτου, καθώς και με σύγκριση, σε τακτά χρονικά διαστήματα, της κίνησης του λογαριασμού με την αναμενόμενη κίνηση, όπως αυτή είχε δηλωθεί κατά τη σύναψη της επιχειρηματικής σχέσης. Περαιτέρω, η παρακολούθηση καλύπτει πελάτες που δεν έχουν επαφή με το Χρηματοοικονομικό Οργανισμό καθώς και με αδρανείς λογαριασμούς που παρουσιάζουν ξαφνική κίνηση.

(5) Τα αυτοματοποιημένα ηλεκτρονικά συστήματα δύνανται επίσης να χρησιμοποιούνται για τον εντοπισμό στοιχείων και πληροφοριών που ελλείπουν και αφορούν τον προσδιορισμό της ταυτότητας και τη δημιουργία οικονομικού πορτραίτου του πελάτη.

(6) Για όλους τους λογαριασμούς, τα αυτοματοποιημένα ηλεκτρονικά συστήματα είναι ικανά να αθροίζουν τα υπόλοιπα και την κίνηση όλων των συνδεδεμένων λογαριασμών πάνω σε ενοποιημένη βάση και να ανιχνεύουν ασυνήθεις ή ύποπτους τύπους συναλλαγών και δραστηριοτήτων. Αυτό δύνανται να γίνει με τον καθορισμό ορίων για συγκεκριμένο τύπο ή κατηγορία λογαριασμών (π.χ. λογαριασμοί υψηλού κινδύνου) ή συναλλαγών (π.χ. καταθέσεις ή αποσύρσεις σε μετρητά, συναλλαγές που δεν φαίνονται λογικές από οικονομικής ή εμπορικής σκοπιάς, μεγάλος αριθμός συναλλαγών ασυμβίβαστων με το μέγεθος του υπολοίπου του λογαριασμού), λαμβάνοντας υπόψη το οικονομικό πορτραίτο του πελάτη, τη χώρα προέλευσης, την πηγή των χρημάτων, τον τύπο της συναλλαγής ή άλλους παράγοντες κινδύνου. Ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός δίνει ιδιαίτερη προσοχή στους λογαριασμούς που υπερβαίνουν τα ανωτέρω προκαθορισμένα όρια, καθότι ενδεχομένως να αποτελούν ένδειξη ότι ένας πελάτης πιθανόν να εμπλέκεται σε ασυνήθεις ή ύποπτες δραστηριότητες.

ΜΕΡΟΣ VI

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΦΟΡΑ ΥΠΟΠΤΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ/ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΣΤΗ ΜΟΚΑΣ

Αναφορά ύποπτων συναλλαγών στη ΜΟΚΑΣ

(άρθρα 26, 27, 69 και 70 του Νόμου) | 27. | Χωρίς επηρεασμό των διατάξεων του άρθρου 70 του Νόμου, ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός, στις περιπτώσεις απόπειρας διενέργειας συναλλαγών για τις οποίες γνωρίζει ή υποπτεύεται ότι συνδέονται με ξέπλυμα παράνομου χρήματος ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, αναφέρει, μέσω του λειτουργού συμμόρφωσης, την υποψία του στη ΜΟΚΑΣ, σύμφωνα με την παράγραφο 9(1)(ζ). |
| Ύποπτες συναλλαγές | 28. | (1) Ο ορισμός της ύποπτης συναλλαγής καθώς και οι τύποι των ύποπτων συναλλαγών που δύνανται να χρησιμοποιούνται για ξέπλυμα παράνομου χρήματος και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας είναι σχεδόν απεριόριστοι. Μια ύποπτη συναλλαγή είναι συνήθως ασυμβίβαστη με τις γνωστές και νόμιμες εργασίες του πελάτη ή τις προσωπικές του δραστηριότητες, ή με το συνηθισμένο κύκλο εργασιών του συγκεκριμένου λογαριασμού, ή γενικότερα με το οικονομικό πορτραίτο που έχει δημιουργήσει ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός για τον πελάτη. Ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός βεβαιώνει ότι πάντοτε κατέχει επαρκείς πληροφορίες και γνωρίζει τις δραστηριότητες των πελατών του ούτως ώστε να είναι σε θέση έγκαιρα να αναγνωρίζει ότι μια συναλλαγή ή σειρά συναλλαγών είναι ασυνήθης ή ύποπτη.

(2) Κατάλογος με παραδείγματα ύποπτων συναλλαγών / δραστηριοτήτων που συνδέονται με το ξέπλυμα παράνομου χρήματος και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας επισυνάπτεται στο Έκτο Παράρτημα. Ο εν λόγω κατάλογος δεν είναι εξαντλητικός και δεν περιέχει όλα τα είδη συναλλαγών που πιθανόν να χρησιμοποιηθούν, εντούτοις βοηθά το Χρηματοοικονομικό Οργανισμό και τους υπαλλήλους του στην αναγνώριση των πιο βασικών τρόπων με τους οποίους ξεπλένεται το παράνομο χρήμα και χρηματοδοτείται η τρομοκρατία. Ο εντοπισμός από το Χρηματοοικονομικό Οργανισμό οποιασδήποτε από τις συναλλαγές που παρατίθενται στο Έκτο Παράρτημα αποτελεί αντικείμενο περαιτέρω έρευνας και αιτία αναζήτησης επιπρόσθετων πληροφοριών ή/και εξηγήσεων αναφορικά με την πηγή και προέλευση των χρημάτων, τη φύση και τον οικονομικό/εμπορικό σκοπό της συναλλαγής καθώς και των γεγονότων που συνδέονται με τη συγκεκριμένη δραστηριότητα. |
| Έκτο Παράρτημα | | |
| Έκθεση λειτουργού συμμόρφωσης προς τη ΜΟΚΑΣ | 29. | (1) Όλες οι εκθέσεις του λειτουργού συμμόρφωσης της παραγράφου 9(1)(ζ) αποστέλλονται ή παραδίδονται στη ΜΟΚΑΣ μέσω ταχυδρομείου, με τηλεομοιότυπο ή παράδοσης δια χειρός. |

(2) Μετά την υποβολή της έκθεσης αποκάλυψης πληροφοριών της παραγράφου 9(1)(ζ), ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός πιθανόν να επιθυμεί τη διακοπή της σχέσης με τον πελάτη για αποφυγή του κινδύνου που συνεπάγεται από τυχόν συνέχιση λειτουργίας του εν λόγω λογαριασμού. Σε μια τέτοια περίπτωση, ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός επιδεικνύει ιδιαίτερη προσοχή έτσι που, σύμφωνα με το άρθρο 48 του Νόμου, να μην αποκαλύπτει στον πελάτη ότι έχει υποβληθεί έκθεση στη ΜΟΚΑΣ. Συνεπώς, διατηρεί επικοινωνία με τη ΜΟΚΑΣ για να αποφευχθεί η δημιουργία οποιωνδήποτε εμποδίων ή δυσκολιών στη διεξαγωγή των ερευνών.

(3) Μετά την υποβολή της έκθεσης της παραγράφου 9(1)(ζ), ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός ακολουθεί τυχόν οδηγίες που του δίνει η ΜΟΚΑΣ, ιδιαίτερα κατά πόσον θα ολοκληρώσει μια συγκεκριμένη συναλλαγή ή θα διατηρήσει σε λειτουργία το συγκεκριμένο λογαριασμό.

Σύμφωνα με το άρθρο 26(2)(γ) του Νόμου, η ΜΟΚΑΣ δύναται να δίνει οδηγίες στο Χρηματοοικονομικό Οργανισμό όπως να μην εκτελέσει ή καθυστερήσει να εκτελέσει την εντολή πελάτη, χωρίς τέτοια ενέργεια να θεωρείται παραβίαση οποιασδήποτε συμβατικής ή άλλης υποχρέωσης του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού και των υπαλλήλων του.

(4) Περαιτέρω, μετά την υποβολή της έκθεσης της παραγράφου 9(1)(ζ), οι εμπλεκόμενοι πελατειακοί λογαριασμοί καθώς και τυχόν άλλοι συνδεδεμένοι λογαριασμοί τίθενται υπό τη στενή παρακολούθηση του λειτουργού συμμόρφωσης.

Προσκόμιση
πληροφοριών στη
ΜΟΚΑΣ

30. Ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός διασφαλίζει ότι μέσα στα πλαίσια της διερεύνησης μιας ύποπτης συναλλαγής από τη ΜΟΚΑΣ, είναι σε θέση να παράσχει έγκαιρα και χωρίς καθυστέρηση τις πιο κάτω πληροφορίες:

(α) την ταυτότητα των κατόχων του λογαριασμού·

(β) την ταυτότητα των πραγματικών ιδιοκτητών / δικαιούχων του λογαριασμού·

(γ) την ταυτότητα των προσώπων που έχουν δικαίωμα χειρισμού του λογαριασμού·

(δ) στοιχεία που αφορούν τον όγκο και τις συναλλαγές που διεξάγονται μέσω του λογαριασμού·

(ε) συνδεδεμένους λογαριασμούς·

(στ) σε σχέση με συγκεκριμένες συναλλαγές:

- i. την πηγή των χρημάτων,
- ii. τον τύπο και το ποσό του νομίσματος της συναλλαγής,
- iii. τον τρόπο με τον οποίο τα χρήματα έχουν κατατεθεί ή αποσυρθεί, για παράδειγμα μετρητά, επιταγές, ηλεκτρονικά εμβάσματα,
- iv. την ταυτότητα του προσώπου που έδωσε εντολή για τη συναλλαγή,
- v. τον προορισμό των χρημάτων,
- vi. τη φύση των οδηγιών και της εξουσιοδότησης που έχουν δοθεί,
- vii. τον τύπο και τον αριθμό αναγνώρισης του λογαριασμού που εμπλέκεται στη συναλλαγή.

ΜΕΡΟΣ VII ΤΗΡΗΣΗ ΑΡΧΕΙΟΥ

Τήρηση αρχείου και
περίοδος φύλαξης
εγγράφων/στοιχείων

31. (1) Σύμφωνα με το άρθρο 68(1) του Νόμου, ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός τηρεί αρχείο με τα έγγραφα/στοιχεία που αναφέρονται στο ανωτέρω άρθρο και εξειδικεύονται στην παρούσα Οδηγία, περιλαμβανομένων των όσων αναφέρονται στην παράγραφο 9(1)(κ).

(άρθρο 68 του
Νόμου)

(2) Σύμφωνα με το άρθρο 68(2) του Νόμου, τα έγγραφα/στοιχεία της υποπαραγράφου (1), φυλάσσονται για περίοδο τουλάχιστον πέντε (5) ετών, η οποία υπολογίζεται μετά την εκτέλεση των συναλλαγών ή την περάτωση της επιχειρηματικής σχέσης.

Νοείται ότι τα έγγραφα/στοιχεία που σχετίζονται με υπό εξέλιξη έρευνες

φυλάσσονται μέχρις ότου η ΜΟΚΑΣ επιβεβαιώσει ότι η διερεύνηση έχει ολοκληρωθεί και η υπόθεση έχει κλείσει.

Μορφή των
στοιχείων

32. (1) Η τήρηση των στοιχείων, πέραν από τα πρωτότυπα έγγραφα ή τα πιστοποιημένα αντίγραφα τους (true copies) που τηρούνται σε έντυπη μορφή (hard copies), δύναται να είναι και σε άλλες μορφές, για παράδειγμα σε ηλεκτρονική, νοουμένου ότι είναι δυνατή η ανάκτηση των σχετικών πληροφοριών έγκαιρα και χωρίς καθυστέρηση και ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός είναι σε θέση να παράσχει τα πιο πάνω στοιχεία, ανά πάσα στιγμή, στην Επιτροπή ή στη ΜΟΚΑΣ, μετά από αίτημα τους.

(2) Όταν ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός καθορίζει την πολιτική του για τη μορφή τήρησης των εγγράφων/στοιχείων, λαμβάνει υπόψη τόσο τις απαιτήσεις του Νόμου και της παρούσας Οδηγίας όσο και τις πιθανές ανάγκες της ΜΟΚΑΣ και της Επιτροπής.

Πιστοποίηση και
γλώσσα στοιχείων

33. (1) Τα έγγραφα/στοιχεία που λαμβάνονται, για σκοπούς εφαρμογής της παρούσας Οδηγίας, είναι στην πρωτότυπη τους μορφή ή πιστά αντίγραφα (true copies) αυτών. Σε περίπτωση που η πιστοποίηση γίνεται από άλλο πρόσωπο, πέραν του ίδιου του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού ή του τρίτου προσώπου της παραγράφου 25, τα έγγραφα να είναι επικυρωμένα αντίγραφα (apostilled or notarised).

(2) Σε περίπτωση που τα έγγραφα/στοιχεία της υποπαραγράφου (1) είναι σε γλώσσα άλλη από την ελληνική ή αγγλική, αυτά να συνοδεύονται από πιστή μετάφραση (true translation).

ΜΕΡΟΣ VIII ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Υποχρεώσεις
προσωπικού

34. (1) Οι υπάλληλοι του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού δύναται να θεωρηθούν προσωπικά νομικά υπεύθυνοι εάν παραλείψουν να αποκαλύψουν πληροφορίες ή υποψίες για ξέπλυμα παράνομου χρήματος ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

(άρθρο 58 του
Νόμου)

(2) Οι υπάλληλοι συνεργάζονται και αναφέρουν, χωρίς καθυστέρηση, σύμφωνα με την παράγραφο 9(1)(ε), οτιδήποτε έρχεται στην αντίληψή τους σε σχέση με συναλλαγές για τις οποίες υπάρχει έστω και η ελάχιστη υποψία ότι πιθανόν να σχετίζονται με ξέπλυμα παράνομου χρήματος ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

(3) Σύμφωνα με το άρθρο 26 του Νόμου, οι υπάλληλοι του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού θεωρούνται ότι εκπληρώνουν τη νομική τους υποχρέωση για αποκάλυψη των υποψιών τους σχετικά με ξέπλυμα παράνομου χρήματος ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας μετά την εφαρμογή της υποπαραγράφου (2).

Πρόγραμμα
εκπαίδευσης και
επιμόρφωσης
προσωπικού

35. (1) Ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός βεβαιώνεται ότι οι υπάλληλοι του είναι ενήμεροι για τα καθήκοντα και τις νομικές τους υποχρεώσεις σύμφωνα με το Νόμο και την παρούσα Οδηγία, εισάγοντας ολοκληρωμένο πρόγραμμα εκπαίδευσης και επιμόρφωσης προσωπικού.

(2) Ο χρόνος και το περιεχόμενο της εκπαίδευσης των διαφόρων τμημάτων προσαρμόζεται στις ανάγκες του κάθε Χρηματοοικονομικού Οργανισμού. Η συχνότητα της εκπαίδευσης ποικίλει ανάλογα με τις τροποποιήσεις στις νομοθετικές ή/και ρυθμιστικές απαιτήσεις, τα καθήκοντα του προσωπικού και οποιεσδήποτε άλλες αλλαγές υφίσταται το χρηματοοικονομικό σύστημα της Δημοκρατίας.

(3) Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα στοχεύει στην ενημέρωση του προσωπικού στις νέες εξελίξεις στον τομέα της παρεμπόδισης ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, περιλαμβανομένων των πρακτικών μεθόδων και τάσεων που χρησιμοποιούνται για αυτό το σκοπό.

(4) Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα έχει διαφορετική δομή για το νέο προσωπικό, το υφιστάμενο προσωπικό και τα διάφορα τμήματα του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού ανάλογα με τις υπηρεσίες που παρέχουν. Η εκπαίδευση επαναλαμβάνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα ούτως ώστε να διασφαλίζεται ότι το προσωπικό υπενθυμίζεται για τα καθήκοντα και υποχρεώσεις του και τηρείται ενήμερο για οποιεσδήποτε νέες εξελίξεις.

ΜΕΡΟΣ ΙΧ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

- Υφιστάμενο Πελατολόγιο 36. Χωρίς επηρεασμό των διατάξεων του άρθρου 62(6) του Νόμου, ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός εφαρμόζει τις διατάξεις της παρούσας Οδηγίας, όσον αφορά το υφιστάμενο πελατολόγιο του, εντός εννέα (9) μηνών από την έναρξη ισχύος της παρούσας Οδηγίας.
- Κατάργηση Οδηγίας ΟΔ144-2007-08 του 2011 37. Η Οδηγία της Επιτροπής σχετικά με την Παρεμπόδιση Ξεπλύματος Παράνομου Χρήματος και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, με αναφορά Κ.Δ.Π.391/2011, καταργείται και αντικαθίσταται με την παρούσα.
- Επίσημη Εφημερίδα, Παράρτημα Τρίτο (Ι): 17.10.2011
- Έναρξη ισχύος 38. Η παρούσα Οδηγία ισχύει από τη δημοσίευση της στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

ΠΡΩΤΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΥΠΟΨΙΩΝ ΓΙΑ ΞΕΠΛΥΜΑ ΠΑΡΑΝΟΜΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΟΔΟΤΗ

Όνομα: Τηλέφωνο:
 Τμήμα: Τηλεομοιότυπο:

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΛΑΤΗ

Όνομα:
 Διεύθυνση:
 Ημερομηνία Γέννησης:
 Τηλέφωνο: Επάγγελμα/
 Τηλεομοιότυπο: Στοιχεία Εργοδότη:

 Αρ. Διαβατηρίου: Εθνικότητα:
 Αρ. Ταυτότητας: Άλλα στοιχεία ταυτότητας:

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ/ΥΠΟΨΙΕΣ

Σύντομη περιγραφή γεγονότων/συναλλαγής:

 Λόγοι υποψίας:

 Υπογραφή πληροφοριοδότη Ημερομηνία

ΓΙΑ ΧΡΗΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ

Ημερ. Λήψης: Ώρα λήψης: Αναφ.
 Ενημέρωση ΜΟΚΑΣ: Ναι/Όχι Ημερ ενημέρωσης: Αναφ

ΔΕΥΤΕΡΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΥΠΟΨΙΩΝ ΓΙΑ ΞΕΠΛΥΜΑ ΠΑΡΑΝΟΜΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Αναφορά: Στοιχεία Πελάτη:
 Πληροφοριοδότης: Τμήμα:

ΕΡΕΥΝΕΣ ΠΟΥ ΔΙΕΞΗΧΘΗΣΑΝ (Σύντομη περιγραφή)

.....

ΕΠΙΣΥΝΗΜΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΑ ΠΟΥ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΤΗΚΑΝ

.....

ΑΠΟΦΑΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ

.....
.....
.....
ΑΡ. ΦΑΚΕΛΟΥ.....
<u>ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ</u>	<u>ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ</u>
.....

ΤΡΙΤΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗ
ΜΟΝΑΔΑ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΑΔΙΚΗΜΑΤΩΝ ΣΥΓΚΑΛΥΨΗΣ

I. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Όνομα Χρηματοοικονομικού Οργανισμού : _____
Διεύθυνση που τηρείται ο λογαριασμός : _____
Ημερομηνία έναρξης της επιχειρηματικής σχέσης ή : _____
διεξαγωγής της μεμονωμένης συναλλαγής : _____
Τύπος και αριθμός(οι) λογαριασμού(ων) : _____

II. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ(ΩΝ) ΠΡΟΣΩΠΟΥ(ΩΝ) Ή/ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΟΥ(ΩΝ) ΠΡΟΣΩΠΟΥ(ΩΝ) ΠΟΥ ΕΜΠΛΕΚΕΤΑΙ(ΟΝΤΑΙ) ΣΤΗΝ/ΣΤΙΣ ΥΠΟΠΤΗ(ΕΣ) ΣΥΝΑΛΛΑΓΗ(ΕΣ)

(A) ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

	<u>Δικαιούχος(οι)</u> <u>λογαριασμού(ών)</u>	<u>Εξουσιοδοτημένος(οι)</u> <u>υπογράφων(τες)</u>
Όνομα(τα):	_____	_____
Διεύθυνση(εις) κατοικίας:	_____	_____
Επαγγελματική(ες) διεύθυνση(εις):	_____	_____
Επάγγελμα/Στοιχεία εργοδότη:	_____	_____
Ημερομηνία και τόπος γέννησης:	_____	_____
Εθνικότητα και αρ. διαβατηρίου:	_____	_____

(B) ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Όνομα εταιρείας, χώρα
και ημερομηνία ίδρυσης: _____

Επαγγελματική Διεύθυνση: _____

Κύριες δραστηριότητες:

	<u>Όνομα</u>	<u>Εθνικότητα και αρ. διαβατηρίου</u>	<u>Ημερ. Γέννησης</u>	<u>Διεύθυνση κατοικίας</u>	<u>Επάγγελμα και Στοιχεία εργοδότη</u>
Εγγεγραμμένος(οι) μέτοχος(οι)	1. _____ 2. _____ 3. _____	_____ _____ _____	_____ _____ _____	_____ _____ _____	_____ _____ _____
Πραγματικός (οι) Δικαιούχος(οι) (εάν διαφέρει από τον πιο πάνω)	1. _____ 2. _____ 3. _____	_____ _____ _____	_____ _____ _____	_____ _____ _____	_____ _____ _____
Σύμβουλοι/ Διευθυντές	1. _____ 2. _____ 3. _____	_____ _____ _____	_____ _____ _____	_____ _____ _____	_____ _____ _____
Εξουσιοδοτημένοι υπογράφωντες	1. _____ 2. _____ 3. _____	_____ _____ _____	_____ _____ _____	_____ _____ _____	_____ _____ _____

III. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΟΠΤΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

Να δοθούν λεπτομερή στοιχεία των ύποπτων συναλλαγών

1. _____

2. _____

3. _____

4. Πεποίθηση/ υποψία για ξέπλυμα παράνομου χρήματος ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (παρακαλώ επεξηγήστε την πεποίθηση /υποψία αναφορικά με το ξέπλυμα παράνομου χρήματος ή τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας)

5. Άλλες πληροφορίες - Άλλες υπηρεσίες που προσφέρονται στον/στους πελάτη/τες

Υπογραφή Λειτουργού Συμμόρφωσης

Ημερομηνία

.....

.....

Σημ.: Η πιο πάνω έκθεση πρέπει να συνοδεύεται με φωτοαντίγραφα των εξής:

1. Φυσικά πρόσωπα: Οι σχετικές σελίδες του διαβατηρίου του πελάτη που να αποδεικνύουν την ταυτότητά του.
2. Νομικά πρόσωπα: Πιστοποιητικά ίδρυσης / εγγραφής της εταιρείας / συνεταιρισμού, συμβούλων και μετόχων.
3. Όλα τα έγγραφα που σχετίζονται με την/τις ύποπτη(ες) συναλλαγή(ες)

ΤΕΤΑΡΤΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΕΛΑΤΕΣ ΥΨΗΛΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

1. Πελάτες εξ' αποστάσεως

(α) Όταν ένας πελάτης αιτείται τη σύναψη επιχειρηματικής σχέσης ή τη διενέργεια μεμονωμένης συναλλαγής, συστήνεται όπως διευθετείται προσωπική συνέντευξη μαζί του κατά τη διάρκεια της οποίας θα λαμβάνονται όλα τα στοιχεία ταυτότητας. Στις περιπτώσεις όμως που ένας πελάτης, ειδικότερα μη-κάτοικος Δημοκρατίας, αιτείται τη σύναψη επιχειρηματικής σχέσης ή τη διενέργεια μεμονωμένης συναλλαγής μέσω του ταχυδρομείου, του τηλεφώνου ή του διαδικτύου χωρίς να παρουσιαστεί για προσωπική συνέντευξη, ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός ακολουθεί τις καθιερωμένες διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας πελατών και μέτρα δέουσας επιμέλειας, όπως εφαρμόζονται για πελάτες με τους οποίους έρχεται σε άμεση και προσωπική επαφή και παίρνει ακριβώς τα ίδια στοιχεία και έγγραφα ταυτότητας.

Ωστόσο, λόγω της εκ των πραγμάτων δυσκολίας ταύτισης του πελάτη με τα υποβληθέντα στοιχεία ταυτότητας, ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός εφαρμόζει αυξημένα μέτρα δέουσας επιμέλειας και προσδιορισμού ταυτότητας πελατών, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 24, για να ελαχιστοποιήσει τους κινδύνους που συνεπάγεται η δημιουργία μιας τέτοιας επιχειρηματικής σχέσης ή η διενέργεια μεμονωμένης συναλλαγής.

(β) Πρακτικές διαδικασίες που δύνανται να υιοθετηθούν για εφαρμογή των μέτρων του άρθρου 64(1)(α)(i) και (ii) του Νόμου όσον αφορά πελάτες με τους οποίους ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός δεν έρχεται σε άμεση και προσωπική επαφή είναι οι ακόλουθες:

- i. απευθείας επιβεβαίωση του πραγματικού ονόματος, διεύθυνσης και υπογραφής του πελάτη από τράπεζα με την οποία συνεργάζεται ο πελάτης στη χώρα καταγωγής του,
- ii. λήψη συστατικής επιστολής από τρίτο πρόσωπο, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 67 του Νόμου,
- iii. τηλεφωνική επικοινωνία με τον πελάτη, πριν τη σύναψη επιχειρηματικής σχέσης ή τη διενέργεια μεμονωμένης συναλλαγής, στο σπίτι ή στο γραφείο του, ο αριθμός του οποίου έχει εξακριβωθεί από ανεξάρτητες και αξιόπιστες πηγές,
- iv. επικοινωνία με τον πελάτη μέσω ταχυδρομείου σε διεύθυνση που ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός έχει προηγουμένως εξακριβώσει από ανεξάρτητες και αξιόπιστες πηγές.

(γ) Οι απαιτήσεις του άρθρου 64(1)(α) του Νόμου και της παρούσας Οδηγίας εφαρμόζονται επίσης σε εταιρείες ή άλλα νομικά πρόσωπα που αιτούνται τη σύναψη επιχειρηματικής σχέσης ή τη διενέργεια μεμονωμένης συναλλαγής μέσω του ταχυδρομείου, τηλεφώνου ή διαδικτύου. Ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός λαμβάνει επιπρόσθετα μέτρα για να βεβαιωθεί ότι οι εταιρείες ή τα άλλα νομικά πρόσωπα πραγματικά λειτουργούν στη διεύθυνση που έχουν δώσει για τα κεντρικά τους γραφεία και ότι διεξάγουν καθ' όλα νόμιμες δραστηριότητες.

2. Λογαριασμοί εταιρειών με μετοχές στον κομιστή

Ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός δύναται να αποδέχεται αίτημα για σύναψη επιχειρηματικής σχέσης ή για διενέργεια μεμονωμένης συναλλαγής από εταιρείες των οποίων οι μετοχές τους, ή αυτές των μητρικών επιχειρήσεων τους (όπου υφίστανται τέτοιες), έχουν εκδοθεί στον κομιστή νοουμένου ότι εφαρμόζει, πέραν από τις διαδικασίες που προνοούνται στην παράγραφο 6 του Πέμπτου Παραρτήματος, όλα τα πιο κάτω επιπρόσθετα μέτρα επιμέλειας:

(α) Θέτει υπό τη δική του φύλαξη για όσο καιρό υπάρχει η επιχειρηματική σχέση, τους τίτλους των μετοχών στον κομιστή ή παίρνει βεβαίωση από τράπεζα που λειτουργεί στη Δημοκρατία ή σε Χώρα του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ότι έχει στη φύλαξή της τους τίτλους των μετοχών και σε περίπτωση μεταφοράς της ιδιοκτησίας τους σε άλλο πρόσωπο θα ειδοποιήσει έγκαιρα το Χρηματοοικονομικό Οργανισμό.

(β) Παρακολουθεί στενά το λογαριασμό καθ' όλη τη διάρκεια της λειτουργίας του. Τουλάχιστον μια φορά το χρόνο, γίνεται ανασκόπηση των συναλλαγών και της συνολικής κίνησης του λογαριασμού, τα αποτελέσματα της οποίας καταγράφονται σε ξεχωριστό σημείωμα/έντυπο το οποίο καταχωρείται στο σχετικό φάκελο του πελάτη.

(γ) Εάν ο λογαριασμός έχει ανοιχθεί κατόπιν σύστασης τρίτου προσώπου, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 25, λαμβάνει, τουλάχιστον μία φορά το χρόνο, γραπτή βεβαίωση ότι η κεφαλαιουχική βάση της εταιρείας ή της μητρικής της, όπου εφαρμόζεται, δεν έχει αλλοιωθεί με την έκδοση νέων μετοχών στον κομιστή ή την ακύρωση υφιστάμενων μετοχών στον κομιστή. Εάν ο λογαριασμός έχει ανοιχθεί απευθείας από την εταιρεία χωρίς οποιαδήποτε σύσταση από τρίτο πρόσωπο, η βεβαίωση λαμβάνεται από το διοικητικό συμβούλιο της εταιρείας.

(δ) Όταν υπάρξει αλλαγή στους πραγματικούς δικαιούχους, ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός εξετάζει κατά πόσον ενδείκνυται η συνέχιση της λειτουργίας του λογαριασμού.

3. Λογαριασμοί εμπιστευμάτων (trusts)

(α) Χωρίς επηρεασμό των διατάξεων του άρθρου 65(2) του Νόμου, ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός όταν συνάπτει επιχειρηματική σχέση ή διενεργεί μεμονωμένη συναλλαγή με εμπιστεύματα διαπιστώνει τη νομική υπόσταση, το όνομα και την ημερομηνία σύστασης του εμπιστεύματος και εξακριβώνει την ταυτότητα των εμπιστευματοπάρωχων (trustor), εμπιστευματοδόχων (trustee) και πραγματικών δικαιούχων, σύμφωνα με τις διαδικασίες προσδιορισμού της ταυτότητας προσώπων που προβλέπονται στο Νόμο και στην παρούσα Οδηγία.

(β) Περαιτέρω, ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός διαπιστώνει τη φύση και το σκοπό σύστασης και δραστηριοτήτων του εμπιστεύματος καθώς και την πηγή και προέλευση των χρημάτων του ζητώντας την προσκόμιση των σχετικών αποσπασμάτων από τη συμφωνία του εμπιστεύματος και άλλων συναφών πληροφοριών από τους εμπιστευματοδόχους. Όλα τα σχετικά στοιχεία και πληροφορίες καταγράφονται και τηρούνται στον φάκελο του πελάτη.

4. «Συλλογικοί λογαριασμοί πελατών» στο όνομα τρίτου προσώπου

(α) Ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός δύναται να ανοίγει «συλλογικούς λογαριασμούς πελατών» (π.χ. omnibus accounts) στο όνομα πιστωτικών ιδρυμάτων ή χρηματοοικονομικών οργανισμών από Χώρες του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή τρίτη χώρα που σύμφωνα με απόφαση της Συμβουλευτικής Αρχής έχει καθοριστεί ότι επιβάλλει διαδικασίες και μέτρα παρεμπόδισης ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας ισοδύναμα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας της Ε.Ε. Σε αυτές τις περιπτώσεις ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός εξακριβώνει την ταυτότητα των πιο πάνω πιστωτικών ιδρυμάτων ή χρηματοοικονομικών οργανισμών σύμφωνα με τις διαδικασίες προσδιορισμού της ταυτότητας πελατών που προβλέπονται στο Νόμο και στην παρούσα Οδηγία.

(β) Στην περίπτωση που ζητείται το άνοιγμα τέτοιων «συλλογικών λογαριασμών πελατών» από τρίτο πρόσωπο που ενεργεί ως ελεγκτής/λογιστής ή ανεξάρτητος επαγγελματίας νομικός/δικηγόρος ή πάροχος υπηρεσιών εμπιστευμάτων και εταιρικών υπηρεσιών και προέρχεται από Χώρα του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή τρίτη χώρα που σύμφωνα με απόφαση της Συμβουλευτικής Αρχής έχει καθοριστεί ότι επιβάλλει διαδικασίες και μέτρα παρεμπόδισης ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας ισοδύναμα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας της Ε.Ε., ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός δύναται να προχωρεί στο άνοιγμα τους νοουμένου ότι ικανοποιούνται όλες οι πιο κάτω προϋποθέσεις:

- i. Το τρίτο πρόσωπο υπόκειται σε υποχρεωτική επαγγελματική εγγραφή βάσει του νόμου της χώρας λειτουργίας του.

- ii. Το τρίτο πρόσωπο υπόκειται σε ρύθμιση και εποπτεία από κατάλληλη αρμόδια αρχή στη χώρα λειτουργίας του για σκοπούς παρεμπόδισης ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.
- iii. Ο λειτουργός συμμόρφωσης έχει αξιολογήσει τις διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας πελατών και τα μέτρα δέουσας επιμέλειας που εφαρμόζει το τρίτο πρόσωπο και έχει διαπιστώσει ότι αυτές είναι σύμφωνες με το Νόμο και την παρούσα Οδηγία. Σχετική έκθεση αξιολόγησης ετοιμάζεται και καταχωρείται σε ξεχωριστό φάκελο που τηρείται για το κάθε τρίτο πρόσωπο.
- iv. Το τρίτο πρόσωπο θέτει στη διάθεση του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού τα στοιχεία και πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 67 (3) του Νόμου.

5. Λογαριασμοί “πολιτικώς εκτεθειμένων προσώπων”

(α) Η σύναψη επιχειρηματικής σχέσης ή η διενέργεια μεμονωμένης συναλλαγής με άτομα που κατέχουν σημαντικές δημόσιες θέσεις στο εξωτερικό και με φυσικά πρόσωπα που σχετίζονται με αυτά, είναι δυνατόν να εκθέσουν το Χρηματοοικονομικό Οργανισμό σε αυξημένους κινδύνους, ειδικά όταν ο υποψήφιος πελάτης που ζητά τη σύναψη επιχειρηματικής σχέσης ή τη διενέργεια μεμονωμένης συναλλαγής είναι “πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο”, άμεσα στενός συγγενής του ή πρόσωπο που είναι γνωστό ως στενός συνεργάτης του πολιτικώς εκτεθειμένου προσώπου.

Ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός είναι ιδιαίτερα προσεκτικός όταν τα εν λόγω πρόσωπα προέρχονται από χώρα η οποία είναι ευρέως γνωστή ότι αντιμετωπίζει εκτεταμένα προβλήματα διαφθοράς στη δημόσια ζωή και οικονομική αποσταθεροποίηση και της οποίας οι νόμοι και κανονισμοί κατά του ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας δεν είναι ισοδύναμοι με τα διεθνώς αποδεκτά πρότυπα.

(β) Για αντιμετώπιση ενδεχομένων τέτοιων κινδύνων, ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός προβαίνει σε αξιολόγηση των χωρών από τις οποίες προέρχονται οι πελάτες του ούτως ώστε να εντοπίζει εκείνες οι οποίες θεωρούνται πιο ευπαθείς σε συμπτώματα διαφθοράς ή διαθέτουν νόμους και κανονισμούς που υστερούν σημαντικά των 40+9 Συστάσεων της Ομάδας Οικονομικής Δράσης, κατά τα οριζόμενα στο σημείο 7 του παρόντος Παραρτήματος.

Σε σχέση με το θέμα της διαφθοράς, χρήσιμη πηγή πληροφοριών θεωρείται ο δείκτης με την ονομασία “Transparency International Corruption Perception Index”, ο οποίος βρίσκεται στο διαδικτυακό τόπο της οργάνωσης Διεθνούς Διαφάνειας – www.transparency.org. Σε σχέση με το θέμα της επαρκούς εφαρμογής των 40+9 Συστάσεων του Ομάδας Οικονομικής Δράσης, ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός αντλεί πληροφορίες από τις εκθέσεις αξιολόγησης των χωρών που ετοιμάζουν η Ομάδα Οικονομικής Δράσης ή περιφερειακά σώματα που λειτουργούν στο πρότυπο της Ομάδας Οικονομικής Δράσης (π.χ. Επιτροπή Moneyval του Συμβουλίου της Ευρώπης) ή το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο.

(γ) Με βάση την ερμηνεία του άρθρου 2 του Νόμου, πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα είναι τα φυσικά πρόσωπα, που διαμένουν σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε τρίτες χώρες και στα οποία έχει ή είχε ανατεθεί σημαντικό δημόσιο λειτουργήμα, οι άμεσοι στενοί συγγενείς τους και τα πρόσωπα που είναι γνωστά ως στενοί συνεργάτες των ανωτέρω προσώπων.

Η ερμηνεία “πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα” περιλαμβάνει τα ακόλουθα φυσικά πρόσωπα τα οποία κατέχουν ή κατείχαν σημαντικό δημόσιο λειτουργήμα στο εξωτερικό:

- i. αρχηγοί κρατών, αρχηγοί κυβερνήσεων, υπουργοί και υφυπουργοί,
- ii. μέλη κοινοβουλίων,
- iii. μέλη ανώτατων δικαστηρίων, συνταγματικών δικαστηρίων και άλλων υψηλού επιπέδου δικαιοδοτικών οργάνων των οποίων οι αποφάσεις δεν υπόκεινται σε περαιτέρω ένδικο μέσα, πλην εξαιρετικών περιστάσεων,
- iv. μέλη ελεγκτικών συνεδρίων και διοικητικών συμβουλίων κεντρικών τραπεζών,
- v. πρεσβευτές, ακόλουθοι και υψηλόβαθμοι αξιωματικοί ενόπλων δυνάμεων,
- vi. μέλη διοικητικών, διαχειριστικών ή εποπτικών οργάνων κρατικών επιχειρήσεων.

(δ) Με την επιφύλαξη της εφαρμογής, ανάλογα με το βαθμό κινδύνου, των αυξημένων μέτρων δέουσας επιμέλειας, όταν ένα πρόσωπο παύσει να κατέχει σημαντικό δημόσιο λειτουργήμα κατά την έννοια του σημείου 5(γ) του παρόντος Παραρτήματος για περίοδο τουλάχιστον ενός έτους, ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός δεν υποχρεούται να θεωρεί ένα τέτοιο πρόσωπο ως πολιτικά εκτεθειμένο.

(ε) Καμία από τις κατηγορίες που αναφέρονται στο σημείο 5(γ) του παρόντος Παραρτήματος δεν αφορά πρόσωπα κατέχοντα ενδιάμεσες ή χαμηλές θέσεις της υπαλληλικής ιεραρχίας. Ο ορισμός “Άμεσοι στενοί συγγενείς” περιλαμβάνει:

- i. σύζυγο ή πρόσωπο με το οποίο συμβιώνει για ένα τουλάχιστον έτος,
- ii. εξαρτώμενο ή θετό τέκνο και το σύζυγο ή το πρόσωπο με το οποίο συμβιώνει για ένα τουλάχιστον έτος,
- iii. γονείς.

(στ) Ο ορισμός “Πρόσωπα που είναι γνωστά ως στενοί συνεργάτες” περιλαμβάνει:

- i. οποιοδήποτε φυσικό πρόσωπο το οποίο είναι από κοινού πραγματικός δικαιούχος νομικής οντότητας και νομικών διευθετήσεων με πρόσωπο αναφερόμενο στο σημείο 5(γ) του παρόντος Παραρτήματος, ή είναι γνωστό ότι συνδέεται με το πρόσωπο αυτό με οποιαδήποτε άλλη στενή επιχειρηματική σχέση,
- ii. οποιοδήποτε φυσικό πρόσωπο είναι ο μοναδικός πραγματικός δικαιούχος νομικής οντότητας (εταιρείας) και νομικών διευθετήσεων (καταπίστευμα) που συστάθηκαν προ όφελος de facto του προσώπου που αναφέρεται στο σημείο 5(γ) του παρόντος Παραρτήματος.

(ζ) Χωρίς επηρεασμό των διατάξεων του άρθρου 64(1)(γ) του Νόμου, ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός υιοθετεί τα πιο κάτω επιπρόσθετα μέτρα δέουσας επιμέλειας όταν συνάπτει επιχειρηματική σχέση ή διενεργεί μεμονωμένη συναλλαγή με “πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο”:

- i. Εγκαθιδρύει κατάλληλες διαδικασίες διαχείρισης κινδύνων για να εξακριβώνει κατά πόσον ο πελάτης είναι πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο. Τέτοιες διαδικασίες δύνανται να περιλαμβάνουν, ανάλογα με το βαθμό κινδύνου, την εγκατάσταση αξιόπιστης ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων για πολιτικά εκτεθειμένα πρόσωπα, την αναζήτηση και λήψη πληροφοριών από τον ίδιο τον πελάτη ή από πληροφορίες που βρίσκονται δημοσίως διαθέσιμες. Στην περίπτωση νομικών οντοτήτων και διευθετήσεων, οι διαδικασίες στοχεύουν στην εξακρίβωση κατά πόσον οι πραγματικοί δικαιούχοι, εξουσιοδοτημένοι υπογράφοντες και πρόσωπα δεόντως εξουσιοδοτημένα που ενεργούν εκ μέρους των ανωτέρω, αποτελούν πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα. Σε περίπτωση εντοπισμού ενός από των πιο πάνω ως πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο, αυτόματα ο λογαριασμός της νομικής οντότητας ή διευθέτησης υπόκειται στις σχετικές διαδικασίες που προνοούνται στο Νόμο και στην παρούσα Οδηγία.
- ii. Η απόφαση για τη σύναψη επιχειρηματικής σχέσης ή τη διενέργεια μεμονωμένης συναλλαγής με πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο λαμβάνεται από ανώτερο διευθυντικό στέλεχος του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού και διαβιβάζεται για ενημέρωση στο λειτουργό συμμόρφωσης. Όταν συναφθεί επιχειρηματική σχέση με πελάτη (φυσικό ή νομικό πρόσωπο) και ακολούθως διαπιστωθεί ότι τα εμπλεκόμενα φυσικά πρόσωπα είναι ή έχουν γίνει πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα, λαμβάνεται έγκριση από ανώτερο διευθυντικό στέλεχος του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού για τη συνέχιση λειτουργίας της επιχειρηματικής σχέσης και διαβιβάζεται για ενημέρωση στο λειτουργό συμμόρφωσης.
- iii. Πριν συναφθεί επιχειρηματική σχέση ή διενεργηθεί μεμονωμένη συναλλαγή με πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο, ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός παίρνει επαρκή αποδεικτικά στοιχεία που του επιτρέπει να διαπιστώνει όχι μόνο την ταυτότητά του εν λόγω προσώπου αλλά και να αξιολογεί την επαγγελματική υπόληψη και ακεραιότητα του (π.χ. συστατικές επιστολές από τρίτα πρόσωπα).
- iv. Ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός δημιουργεί το οικονομικό πορτραίτο του πελάτη ζητώντας τα στοιχεία και πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 21. Τα στοιχεία για το αναμενόμενο ύψος και τη φύση των εργασιών του πελάτη αποτελούν τη βάση για τη μελλοντική παρακολούθησή του. Τα στοιχεία που αποτελούν το οικονομικό πορτραίτο του πελάτη τυγχάνουν ανασκόπησης, σε τακτική βάση, και ενημέρωσης με τυχόν καινούργια στοιχεία και πληροφορίες. Ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός είναι ιδιαίτερα προσεκτικός και επιμελής όταν οι πελάτες του εμπλέκονται σε εργασίες που είναι τρωτές στη διαφθορά, όπως εμπόριο πετρελαίου, τσιγάρων και αλκοολούχων ποτών.
- v. Ο λογαριασμός τέτοιου προσώπου τυγχάνει ετήσιας ανασκόπησης με σκοπό τη λήψη απόφασης κατά πόσον θα επιτραπεί η συνέχιση της λειτουργίας του. Ο υπάλληλος, ο οποίος έχει την ευθύνη παρακολούθησης του λογαριασμού, ετοιμάζει σύντομη έκθεση στην οποία αναφέρονται τα αποτελέσματα της ανασκόπησης. Η έκθεση υποβάλλεται στο διοικητικό συμβούλιο για μελέτη και έγκριση και καταχωρείται στο φάκελο του πελάτη.

6. Ηλεκτρονική κυβεία/τυχερά παιχνίδια μέσω του διαδικτύου

(α) Ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός δύναται να συνάπτει επιχειρηματική σχέση ή να διενεργεί μεμονωμένη συναλλαγή με πρόσωπα που έχουν συσταθεί και λειτουργούν εκτός Δημοκρατίας και εμπλέκονται στις πιο πάνω δραστηριότητες νοουμένου ότι τα εν λόγω πρόσωπα κατέχουν άδεια από αρμόδια αρχή Χώρας του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή τρίτης χώρας, η οποία με απόφαση της Συμβουλευτικής Αρχής έχει καθοριστεί ότι εφαρμόζει ισοδύναμα μέτρα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας της Ε.Ε. Συνεπώς, ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός ζητεί και λαμβάνει, πέραν από τα στοιχεία και τις πληροφορίες που απαιτούνται από την παρούσα Οδηγία, αντίγραφο της άδειας που έχει χορηγηθεί στα εν λόγω πρόσωπα από αρμόδια εποπτική/ρυθμιστική αρχή, η αυθεντικότητα της οποίας εξακριβώνεται είτε απευθείας με την ενδιαφερόμενη εποπτική/ρυθμιστική αρχή ή από άλλες ανεξάρτητες και αξιόπιστες πηγές.

(β) Περαιτέρω, ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός συλλέγει επαρκείς πληροφορίες για να κατανοήσει πλήρως τη δομή ελέγχου και βεβαιώνεται ότι τα πρόσωπα αυτά διατηρούν επαρκή και κατάλληλα συστήματα και διαδικασίες για τον προσδιορισμό ταυτότητας πελατών και μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη για την παρεμπόδιση ξηπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

(γ) Στις περιπτώσεις εκείνες που ο υποψήφιος πελάτης του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού είναι πρόσωπο που προσφέρει άλλες υπηρεσίες (Payment providers, software houses, card acquirers) στα πρόσωπα του σημείου 6(α) του παρόντος Παραρτήματος, ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός ζητεί και λαμβάνει, πέραν από τα στοιχεία και πληροφορίες που απαιτούνται από την παρούσα Οδηγία, επαρκείς πληροφορίες για να ικανοποιηθεί ότι οι υπηρεσίες προσφέρονται μόνο σε αδειούχα πρόσωπα. Επίσης, λαμβάνει πληροφορίες για να κατανοήσει πλήρως τη δομή ελέγχου και τον όμιλο εταιρειών που ανήκει ο πελάτης, καθώς επίσης και οποιεσδήποτε άλλες πληροφορίες χρειάζονται για να δημιουργηθεί το οικονομικό του πορτραίτο. Επιπρόσθετα, ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός παίρνει τη συμφωνία που έχει υπομολογηθεί μεταξύ του πελάτη του και της επιχείρησης που έχει άδεια από αρμόδια αρχή των χωρών του σημείου 6(α) του παρόντος Παραρτήματος, για δραστηριότητες ηλεκτρονικής κυβείας/τυχερών παιχνιδιών μέσω του διαδικτύου.

(δ) Για όλες τις πιο πάνω περιπτώσεις, η απόφαση για τη σύναψη επιχειρηματικής σχέσης ή τη διενέργεια μεμονωμένης συναλλαγής λαμβάνεται από ανώτερο διευθυντικό στέλεχος του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού και διαβιβάζεται για ενημέρωση στο λειτουργό συμμόρφωσης. Περαιτέρω, ο λογαριασμός του εν λόγω πελάτη τυγχάνει παρακολούθησης και ετήσιας ανασκόπησης με σκοπό τη λήψη απόφασης κατά πόσον θα επιτραπεί η συνέχιση της λειτουργίας του. Σχετικά ετοιμάζεται σημείωμα που υποβάλλεται στο διοικητικό συμβούλιο για εξέταση και έγκριση το οποίο αρχειοθετείται στο φάκελο του πελάτη.

7. Πελάτες από χώρες που εφαρμόζουν ανεπαρκώς τις συστάσεις της Ομάδας Οικονομικής Δράσης

(α) Οι 40 + 9 Συστάσεις της Ομάδας Οικονομικής Δράσης αποτελούν τα κύρια διεθνή αναγνωρισμένα πρότυπα για την παρεμπόδιση και καταστολή δραστηριοτήτων ξηπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

(β) Ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός εφαρμόζει τα ακόλουθα:

- i. Επιδεικνύει ιδιαίτερη προσοχή και εφαρμόζει επιπρόσθετες διαδικασίες συνεχούς παρακολούθησης επιχειρηματικών σχέσεων και συναλλαγών με πρόσωπα, περιλαμβανομένων εταιρειών και χρηματοοικονομικών οργανισμών, που προέρχονται από χώρες που δεν εφαρμόζουν ή εφαρμόζουν ανεπαρκώς τις προαναφερόμενες συστάσεις.
- ii. Συναλλαγές με πρόσωπα από τις εν λόγω χώρες για τις οποίες δεν διακρίνεται προφανής οικονομικός ή νόμιμος σκοπός, τυγχάνουν περαιτέρω διερεύνησης για στοιχειοθέτηση των οικονομικών, εμπορικών ή επενδυτικών κινήτρων των συναλλαγών. Σε περίπτωση που ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός δεν πάρει επαρκείς πληροφορίες ή εξηγήσεις, προς πλήρη ικανοποίησή του για τη νομιμότητα κάποιας συναλλαγής υποβάλλει, μέσω του λειτουργού συμμόρφωσης, έκθεση αποκάλυψης πληροφοριών προς τη ΜΟΚΑΣ, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 9(1)(ζ).

(γ) Για να είναι σε θέση ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός να εφαρμόζει τα πιο πάνω, ο λειτουργός συμμόρφωσης συμβουλευτεί τις εκθέσεις αξιολογήσεων χωρών οι οποίες γίνονται από την Ομάδα Οικονομικής Δράσης (www.fatf-gafi.org), τα άλλα περιφερειακά σώματα που έχουν συσταθεί στα πρότυπα της πιο πάνω Ομάδας [π.χ. Επιτροπή Moneyval του Συμβουλίου της Ευρώπης (www.coe.int/moneyval) και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (www.imf.org)]. Στη βάση των εν λόγω αξιολογήσεων, ο λειτουργός συμμόρφωσης προβαίνει σε εκτίμηση του κινδύνου από συναλλαγές και επιχειρηματικές σχέσεις με πρόσωπα από τις διάφορες χώρες και αποφασίζει για τις χώρες που παρουσιάζονται να εφαρμόζουν ανεπαρκώς τις συστάσεις της Ομάδας Οικονομικής Δράσης. Συνεπεία της ανωτέρω απόφασης, ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός εφαρμόζει, όπου κρίνεται αναγκαίο, αυξημένα μέτρα επιμέλειας ως προς τον πελάτη και παρακολούθησης των συναλλαγών με πρόσωπα που προέρχονται από χώρες που παρουσιάζουν σημαντικές ελλείψεις στο θεσμικό και διοικητικό τους πλαίσιο όσον αφορά την παρεμπόδιση ξηπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

1. Φυσικά πρόσωπα που διαμένουν στη Δημοκρατία

(α) Ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός διαπιστώνει την ταυτότητα φυσικών προσώπων που διαμένουν στη Δημοκρατία παίρνοντας τις ακόλουθες πληροφορίες:

- i. πραγματικό όνομα ή/και ονόματα που χρησιμοποιούνται, βάσει του επίσημου δελτίου ταυτότητας ή διαβατηρίου,
- ii. πλήρης μόνιμη διεύθυνση κατοικίας στη Δημοκρατία, περιλαμβανομένου του ταχυδρομικού κώδικα,
- iii. αριθμός τηλεφώνου, σταθερού και κινητού, και τηλεμοιότυπου,
- iv. διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, εάν υπάρχει,
- v. ημερομηνία και τόπος γεννήσεως,
- vi. εθνικότητα και
- vii. λεπτομέρειες για επαγγελματικές και άλλες ασχολίες, περιλαμβανομένου του ονόματος του εργοδότη/επιχείρησης.

(β) Ο αποδεκτός τρόπος για εξακρίβωση του πραγματικού ονόματος ενός πελάτη είναι η αναφορά σε πρωτότυπο έγγραφο που εκδίδεται από ανεξάρτητη και αξιόπιστη πηγή και το οποίο φέρει τη φωτογραφία του. Ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός, αφού ικανοποιηθεί για την ταυτότητα του πελάτη από τα πρωτότυπα έγγραφα που θα του παρουσιαστούν, κρατεί αντίγραφα των σελίδων που περιέχουν τις σχετικές πληροφορίες, τα οποία πιστοποιεί ο ίδιος ως πιστά αντίγραφα (true copies).

(γ) Πέραν από την εξακρίβωση του ονόματος, είναι σημαντικό να εξακριβώνεται και η διεύθυνση μόνιμης κατοικίας του πελάτη, με έναν από τους τρόπους που αναφέρονται κατωτέρω:

- i. επίσκεψη στον τόπο κατοικίας (σε μια τέτοια περίπτωση ετοιμάζεται και καταχωρείται στο φάκελο του πελάτη σχετικό σημείωμα από τον υπάλληλο του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού που πραγματοποίησε την επίσκεψη), και
- ii. προσκόμιση ενός πρόσφατου (μέχρι 6 μήνες) λογαριασμού τηλεφώνου, ηλεκτρικού ρεύματος, δημοτικών φόρων, ή κατάστασης τραπεζικού λογαριασμού, ή άλλου παρόμοιου, με τα ανωτέρω, εγγράφου (για προστασία έναντι της παρουσίας πλαστών εγγράφων, ζητείται η προσκόμιση πρωτότυπων εγγράφων).

(δ) Επιπρόσθετα από τα πιο πάνω, η διαδικασία εξακρίβωσης της ταυτότητας ενός πελάτη ενισχύεται εάν το εν λόγω πρόσωπο έχει συστηθεί από κάποιο αξιόπιστο μέλος του προσωπικού του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού, ή από άλλο υφιστάμενο αξιόπιστο πελάτη ή από τρίτο πρόσωπο γνωστό, σε προσωπικό επίπεδο, μέλους του διοικητικού συμβουλίου. Λεπτομέρειες τέτοιων συστάσεων σημειώνονται στον προσωπικό φάκελο του πελάτη.

2. Φυσικά πρόσωπα που διαμένουν εκτός Δημοκρατίας

(α) Για πελάτες που ο συνήθης τόπος διαμονής τους είναι εκτός Δημοκρατίας, επιπρόσθετα από τις πληροφορίες που συλλέγονται δυνάμει του σημείου (1) του παρόντος Παραρτήματος, ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός, τηρουμένης της επιφύλαξης της εφαρμογής ανάλογα με το βαθμό κινδύνου, ζητεί και λαμβάνει πληροφορίες για δημόσιες θέσεις που κατέχει ή κατείχε ο πελάτης κατά τους τελευταίους δώδεκα μήνες, καθώς και κατά πόσον είναι στενός συγγενής ή στενός συνεργάτης τέτοιου ατόμου ούτως ώστε να διαπιστωθεί κατά πόσον ο πελάτης είναι πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο, κατά τα οριζόμενα στο σημείο 5 του Τέταρτου Παραρτήματος.

(β) Για τους πελάτες που διαμένουν εκτός Δημοκρατίας, ζητούνται πάντοτε διαβατήρια και, εκεί που υπάρχουν, επίσημα εθνικά δελτία ταυτότητας εκδομένα από τη χώρα καταγωγής τους και κρατούνται αντίγραφα των σελίδων που περιέχουν τις σχετικές πληροφορίες, τα οποία πιστοποιούνται ως πιστά αντίγραφα (true copies). Περαιτέρω, συστήνεται όπως, εκεί που εγείρεται οποιαδήποτε αμφιβολία για την ταυτότητα ενός προσώπου (διαβατήριο, δελτίο ταυτότητας ή έγγραφα αποδεικτικά στοιχεία διεύθυνσης) επιδιώκεται η εξακρίβωσή της από την Πρεσβεία ή το Προξενείο της χώρας έκδοσής τους στη Δημοκρατία ή από αξιόπιστα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που βρίσκονται στη χώρα καταγωγής του πελάτη.

(γ) Οι πιο πάνω πληροφορίες είναι επίσης αναγκαίες, πέραν του σκοπού της παρεμπόδισης ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, και για σκοπούς εφαρμογής των οικονομικών κυρώσεων που επιβάλλονται εναντίον διαφόρων προσώπων από τα Ηνωμένα Έθνη και την Ευρωπαϊκή Ένωση. Συνεπώς, στα αντίγραφα των στοιχείων που λαμβάνονται, από το Χρηματοοικονομικό Οργανισμό, φαίνονται πάντοτε ο αριθμός, η ημερομηνία και η χώρα έκδοσης του διαβατηρίου καθώς και η ημερομηνία γέννησης του πελάτη ούτως ώστε ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός να είναι σε θέση να εξακριβώνει κατά πόσον ο πελάτης βρίσκεται σε κατάλογο προσώπων που υπόκεινται σε κυρώσεις που έχουν εκδοθεί από τα Ηνωμένα Έθνη ή την Ευρωπαϊκή Ένωση βάσει σχετικού ψηφίσματος του Συμβουλίου Ασφάλειας των Ηνωμένων Εθνών και Κανονισμού ή Κοινής Θέσης του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης αντίστοιχα.

3. Κοινοί λογαριασμοί

Στις περιπτώσεις κοινών λογαριασμών, δύο ή περισσότερων προσώπων, εξακριβώνεται, σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στα σημεία (1) και (2) του Παρόντος Παραρτήματος, αναλόγως της περίπτωσης, η ταυτότητα όλων των προσώπων που τους ανήκει ο κοινός λογαριασμός ή έχουν δικαίωμα να χειρίζονται τον κοινό λογαριασμό.

4. Λογαριασμοί σωματείων, συνδέσμων, λεσχών, ταμείων προνοίας και φιλανθρωπικών ιδρυμάτων

Στις περιπτώσεις λογαριασμών στο όνομα σωματείων, συνδέσμων, λεσχών, ταμείων προνοίας και φιλανθρωπικών ιδρυμάτων, ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός διαπιστώνει τους σκοπούς λειτουργίας τους και βεβαιώνεται για τη νομιμότητά τους, ζητώντας την προσκόμιση του καταστατικού/κανονισμών λειτουργίας τους και του πιστοποιητικού εγγραφής τους με τις οποιεσδήποτε αρμόδιες αρχές. Επιπρόσθετα, ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός λαμβάνει κατάλογο με τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου/επιτροπής των πιο πάνω οργανισμών και εξακριβώνει την ταυτότητα όλων των ατόμων που έχουν δικαίωμα χειρισμού του λογαριασμού σύμφωνα με τις διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας που αναφέρονται στα σημεία (1) και (2) του παρόντος Παραρτήματος, αναλόγως της περίπτωσης.

5. Λογαριασμοί ατομικών επιχειρήσεων, συνεταιρισμών και άλλων προσώπων χωρίς νομική προσωπικότητα

(α) Στις περιπτώσεις ατομικών επιχειρήσεων, συνεταιρισμών και άλλων προσώπων χωρίς νομική προσωπικότητα, εξακριβώνεται η ταυτότητα των διευθυντών, συνεταίρων, πραγματικών δικαιούχων και όλων των ατόμων που έχουν δικαίωμα χειρισμού του λογαριασμού, σύμφωνα με τις διαδικασίες που αναφέρονται στα σημεία (1) και (2) του παρόντος Παραρτήματος, αναλόγως της περίπτωσης. Επιπλέον, για συνεταιρισμούς εξασφαλίζεται το πρωτότυπο ή πιστό αντίγραφο του πιστοποιητικού εγγραφής του συνεταιρισμού.

(β) Ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός λαμβάνει αποδεικτικά στοιχεία της διεύθυνσης των κεντρικών γραφείων της επιχείρησης, διαπιστώνει τη φύση και το μέγεθος των εργασιών της και, εν γένει, λαμβάνει όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται δυνάμει της παραγράφου 21 για τη δημιουργία του οικονομικού πορτραίτου της επιχείρησης.

(γ) Στις περιπτώσεις όπου υπάρχει επίσημη συμφωνία συνεταιρισμού, αυτή ζητείται από το Χρηματοοικονομικό Οργανισμό και επίσης προσκομίζεται γραπτή απόφαση του συνεταιρισμού με την οποία αποφασίζεται το άνοιγμα λογαριασμού και εξουσιοδοτείται συγκεκριμένο πρόσωπο για τη διαχείριση αυτού.

6. Λογαριασμοί νομικών προσώπων

(α) Το άρθρο 65(2) του Νόμου προνοεί ότι για πελάτες που είναι νομικά πρόσωπα εξακριβώνεται ότι το φυσικό πρόσωπο, που παρουσιάζεται να ενεργεί εκ μέρους τους, είναι κατάλληλα εξουσιοδοτημένο για το σκοπό αυτό και περαιτέρω, προσδιορίζεται και εξακριβώνεται η ταυτότητα του, σύμφωνα με τα σημεία (1) και (2) του παρόντος Παραρτήματος, αναλόγως της περίπτωσης.

(β) Ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός λαμβάνει όλα τα κατάλληλα μέτρα για την πλήρη διαπίστωση της δομής ελέγχου και του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των νομικών προσώπων και την εξακρίβωση της ταυτότητας των πραγματικών δικαιούχων και φυσικών προσώπων που ασκούν πραγματικό έλεγχο στο νομικό πρόσωπο.

(γ) Η εξακρίβωση της ταυτότητας νομικού προσώπου, που αιτείται τη σύναψη επιχειρηματικής σχέσης ή τη διενέργεια μεμονωμένης συναλλαγής, προϋποθέτει τη διαπίστωση των πιο κάτω:

- i. τον αριθμό εγγραφής,
- ii. την εγγεγραμμένη ονομασία και την εμπορική επωνυμία που χρησιμοποιεί,
- iii. τις πλήρεις διευθύνσεις του εγγεγραμμένου γραφείου και των κεντρικών γραφείων,
- iv. τους αριθμούς τηλεφώνου, τηλεομοιότυπου και τη διεύθυνση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου,
- v. τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου,

- vi. τα άτομα που είναι εξουσιοδοτημένα για να χειρίζονται το λογαριασμό του και να ενεργούν εκ μέρους του,
- vii. τους πραγματικούς δικαιούχους ιδιωτικών και δημόσιων εταιρειών που δεν είναι εισηγμένες σε Ρυθμιζόμενη Αγορά Χώρας του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή τρίτης χώρας με ισοδύναμες απαιτήσεις πληροφόρησης και διαφάνειας που ισχύουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση,
- viii. τους εγγεγραμμένους εντολοδόχους μετόχους (nominee shareholders) των πραγματικών δικαιούχων,
- ix. το οικονομικό πορτραίτο του νομικού προσώπου, βάσει των διατάξεων της παραγράφου 21.

(δ) Για την εξακρίβωση της ταυτότητας του νομικού προσώπου, ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός ζητεί και παίρνει, μεταξύ άλλων, πρωτότυπα ή πιστοποιημένα αντίγραφα (true copies) των ακόλουθων εγγράφων και στοιχείων:

- i. πιστοποιητικό συστάσεως και πιστοποιητικό καλής λειτουργίας του νομικού προσώπου,
- ii. πιστοποιητικό εγγεγραμμένου γραφείου,
- iii. πιστοποιητικό διευθυντών και γραμματέα,
- iv. στις περιπτώσεις ιδιωτικών και δημόσιων εταιρειών που δεν είναι εισηγμένες σε Ρυθμιζόμενη Αγορά Χώρας του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή τρίτης χώρας με ισοδύναμες απαιτήσεις πληροφόρησης και διαφάνειας που ισχύουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση, πιστοποιητικό εγγεγραμμένων μετόχων,
- v. το ιδρυτικό έγγραφο και καταστατικό του νομικού προσώπου,
- vi. απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του νομικού προσώπου για το άνοιγμα του λογαριασμού με την οποία να παρέχεται η απαραίτητη εξουσιοδότηση στα πρόσωπα που χειρίζονται το λογαριασμό,
- vii. στις περιπτώσεις εγγεγραμμένων εντολοδόχων μετόχων (nominee shareholders) των πραγματικών δικαιούχων, αντίγραφο της σύμβασης (trust deed) που έχει συναφθεί μεταξύ του εντολοδόχου μέτοχου και του πραγματικού δικαιούχου με την οποία έχει συμφωνηθεί η διευθέτηση εγγραφής των μετοχών στο όνομα του εντολοδόχου μέτοχου εκ μέρους του πραγματικού δικαιούχου,
- viii. έγγραφα και στοιχεία για να εξακριβωθεί, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας Οδηγίας, η ταυτότητα των προσώπων που είναι εξουσιοδοτημένα από το νομικό πρόσωπο για να χειρίζονται το λογαριασμό του και να ενεργούν εκ μέρους του, καθώς και η ταυτότητα των εγγεγραμμένων μετόχων και πραγματικών δικαιούχων του νομικού προσώπου.

(ε) Όπου κρίνεται αναγκαίο, για καλύτερη κατανόηση των δραστηριοτήτων του νομικού προσώπου καθώς και της προέλευσης και χρήσεων των κεφαλαίων/περιουσιακών του στοιχείων, ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός λαμβάνει αντίγραφα πρόσφατων ελεγμένων οικονομικών του καταστάσεων (όπου αυτές είναι διαθέσιμες) ή/και αντίγραφα πρόσφατων διευθυντικών οικονομικών του καταστάσεων (management accounts).

(στ) Για νομικά πρόσωπα που έχουν συσταθεί εκτός Δημοκρατίας, ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός ζητεί και παίρνει έγγραφα και στοιχεία, παρόμοια και αντίστοιχα με τα πιο πάνω.

(ζ) Ως επιπρόσθετο μέτρο επιμέλειας και στη βάση του υπολογιζόμενου κινδύνου, ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός δύναται να διεξάγει έρευνα και να παίρνει πληροφορίες από το αρχείο του Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη στη Δημοκρατία (για κυπριακές εταιρείες) ή αντίστοιχης αρχής στη χώρα σύστασης της εταιρείας (νομικού προσώπου) στο εξωτερικό (για μη-κυπριακές εταιρείες) ή/και να ζητεί πληροφορίες από άλλες πηγές ούτως ώστε να βεβαιώνεται ότι η εταιρεία (νομικό πρόσωπο) δεν έχει διαλυθεί ή εκκαθαριστεί ή διαγραφεί από το μητρώο του Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη και ούτε βρίσκεται σε τέτοιο στάδιο, και ότι βρίσκεται κανονικά εγγεγραμμένη ως λειτουργούσα επιχείρηση στο σχετικό μητρώο του Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη της Δημοκρατίας ή άλλης αντίστοιχης αρμόδιας αρχής εκτός Δημοκρατίας.

Τονίζεται ότι εάν σε οποιοδήποτε μεταγενέστερο χρόνο υπάρξουν διαφοροποιήσεις στη δομή ή το ιδιοκτησιακό καθεστώς ή σε οποιαδήποτε στοιχεία του νομικού προσώπου, ή εγερθούν υποψίες από αλλαγές που παρατηρήθηκαν στη φύση των συναλλαγών που το νομικό πρόσωπο διεξάγει μέσω του λογαριασμού του, επιβάλλεται όπως διενεργηθεί περαιτέρω έλεγχος για διαπίστωση των τυχόν επιπτώσεων αυτών των αλλαγών στα έγγραφα και πληροφορίες που κατέχει ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός για το νομικό πρόσωπο και όπως συλλέγονται όλες τις απαραίτητες επιπρόσθετες πληροφορίες και στοιχεία για τη συμπλήρωση του οικονομικού πορτραίτου του νομικού προσώπου.

(η) Στην περίπτωση πελάτη – νομικού προσώπου που αιτείται τη σύναψη επιχειρηματικής σχέσης ή τη διενέργεια μεμονωμένης συναλλαγής και του οποίου ο άμεσα αποκλειστικός ή κύριος μέτοχος είναι άλλο νομικό πρόσωπο, εγγεγραμμένο στη Δημοκρατία ή εκτός, ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός, προτού προχωρήσει στη σύναψη τέτοιας σχέσης, εξακριβώνει τη δομή ελέγχου/ιδιοκτησίας και την ταυτότητα των φυσικών προσώπων που είναι οι πραγματικοί δικαιούχοι ή/και που ελέγχουν το άλλο νομικό πρόσωπο.

(θ) Εκτός από την εξακρίβωση της ταυτότητας των πραγματικών δικαιούχων, ο Νόμος απαιτεί όπως εντοπίζονται τα πρόσωπα στα οποία βρίσκεται ο ουσιαστικός έλεγχος των δραστηριοτήτων και της περιουσίας του νομικού προσώπου. Στις περιπτώσεις όπου ο ουσιαστικός έλεγχος βρίσκεται στα χέρια των προσώπων που έχουν την εξουσία διαχείρισης των κεφαλαίων, λογαριασμών ή επενδύσεων του νομικού προσώπου, χωρίς την ανάγκη άλλης εξουσιοδότησης από τα διοικητικά όργανα του νομικού προσώπου, και οι οποίοι είναι σε θέση να παραμερίζουν εσωτερικές διαδικασίες, ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός παίρνει τα κατάλληλα αποδεικτικά στοιχεία της ταυτότητας των προσώπων που ασκούν ουσιαστικό έλεγχο, όπως ορίζεται πιο πάνω, ακόμη και εάν τα πρόσωπα αυτά δεν έχουν οποιοδήποτε άμεσο ή έμμεσο συμφέρον ή κατέχουν λιγότερο από το 10% του συνήθους μετοχικού κεφαλαίου (ordinary share capital) ή των δικαιωμάτων ψήφου του νομικού προσώπου.

(ι) Στην περίπτωση που ο πραγματικός δικαιούχος νομικού προσώπου, που αιτείται τη σύναψη επιχειρηματικής σχέσης ή τη διενέργεια μεμονωμένης συναλλαγής, είναι εμπίστευμα (trust) που συστάθηκε στη Δημοκρατία ή εκτός, ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός εφαρμόζει τη διαδικασία, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του Τέταρτου Παραρτήματος.

7. Επενδυτικά ταμεία (investment funds), αμοιβαία κεφάλαια (mutual funds) και επιχειρήσεις παροχής χρηματοοικονομικών ή επενδυτικών υπηρεσιών

(α) Χωρίς επηρεασμό των διατάξεων του άρθρου 63(1) του Νόμου, ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός δύναται να συνάπτει και να τηρεί επιχειρηματική σχέση ή να διενεργεί μεμονωμένες συναλλαγές με πρόσωπα που εμπλέκονται στις πιο πάνω δραστηριότητες που έχουν συσταθεί ή/και λειτουργούν σε χώρες του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή τρίτη χώρα που σύμφωνα με απόφαση της Συμβουλευτικής Αρχής έχει καθοριστεί ότι επιβάλλει διαδικασίες και μέτρα παρεμπόδισης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας ισοδύναμα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφού βεβαιωθεί ότι:

- i. τα εν λόγω πρόσωπα κατέχουν άδεια ή έγκριση από αρμόδια εποπτική αρχή της χώρας σύστασης και λειτουργίας τους, και
- ii. υπόκεινται σε εποπτεία για σκοπούς παρεμπόδισης ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

(β) Στην περίπτωση σύναψης και τήρησης επιχειρηματικής σχέσης ή διενέργειας μεμονωμένης συναλλαγής με πρόσωπα που διεξάγουν τις πιο πάνω υπηρεσίες και δραστηριότητες που έχουν συσταθεί ή/και λειτουργούν σε χώρα άλλη από αυτές που αναφέρονται στο σημείο (α) του παρόντος Παραρτήματος, ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός ζητεί και λαμβάνει επιπρόσθετα από τα προαναφερόμενα, σε προηγούμενα σημεία, στοιχεία και τις πληροφορίες που απαιτούνται από την παρούσα Οδηγία για τη διαπίστωση και εξακρίβωση της ταυτότητας προσώπων, περιλαμβανομένων των πραγματικών δικαιούχων, τα ακόλουθα:

- i. αντίγραφο της άδειας ή έγκρισης που έχει χορηγηθεί στο εν λόγω πρόσωπο από αρμόδια εποπτική αρχή της χώρας σύστασης και λειτουργίας τους, η αυθεντικότητα της οποίας εξακριβώνεται είτε απευθείας με την ενδιαφερόμενη αρμόδια εποπτική αρχή ή από άλλες ανεξάρτητες και αξιόπιστες πηγές, και
- ii. επαρκή στοιχεία και πληροφορίες για να γίνει πλήρως κατανοητή η δομή ελέγχου και διεύθυνσης των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και τη φύση των υπηρεσιών και δραστηριοτήτων που παρέχει ο πελάτης.

(γ) Στην περίπτωση επενδυτικών ταμείων και αμοιβαίων κεφαλαίων ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός, επιπρόσθετα από την εξακρίβωση της ταυτότητας των πραγματικών δικαιούχων, λαμβάνει πληροφορίες για τους σκοπούς και τη δομή ελέγχου των επενδυτικών ταμείων και αμοιβαίων κεφαλαίων, περιλαμβανομένων στοιχείων και πληροφοριών για την εξακρίβωση της ταυτότητας των διευθυντών, διαχειριστών, συμβούλων επενδύσεων και θεματοφυλάκων (investment managers, administrators, investment advisors, custodians).

8. Πληρεξούσιοι ή αντιπρόσωποι τρίτων προσώπων

(α) Ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός, λαμβάνει εύλογα μέτρα για τη συλλογή επαρκών εγγράφων, στοιχείων ή πληροφοριών για τον προσδιορισμό και εξακρίβωση της ταυτότητας, σύμφωνα με τις διαδικασίες που καθορίζονται στα προηγούμενα σημεία του παρόντος Παραρτήματος:

- i. του πληρεξούσιου ή αντιπρόσωπου τρίτου προσώπου, και

ii. οποιουδήποτε τρίτου προσώπου για λογαριασμό του οποίου ενεργεί ο πληρεξούσιος ή ο αντιπρόσωπος.

(β) Επιπρόσθετα, ο Χρηματοοικονομικός Οργανισμός παίρνει αντίγραφο της συμφωνίας εξουσιοδότησης που έχει συναφθεί μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών.

ΕΚΤΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΥΠΟΠΤΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ/ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΞΕΠΛΥΜΑ ΠΑΡΑΝΟΜΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

A. ΞΕΠΛΥΜΑ ΠΑΡΑΝΟΜΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ

1. Συναλλαγές χωρίς σαφή οικονομικό σκοπό ή που περιλαμβάνουν αχρείαστη πολυπλοκότητα.
2. Χρησιμοποίηση λογαριασμών του εξωτερικού, εταιρειών ή ομίλων με πολύπλοκη δομή σε περιπτώσεις που δεν δικαιολογείται με βάση τις ανάγκες και το οικονομικό πορτραίτο του πελάτη.
3. Οι συναλλαγές ή το μέγεθος των συναλλαγών που ζητήθηκαν από τον πελάτη δεν συνάδουν με τη συνήθη πρακτική και την επιχειρηματική του δραστηριότητα.
4. Μεγάλος όγκος συναλλαγών και/ή καταθέσεις χρημάτων πιστώνονται ή χρεώνονται σε ένα λογαριασμό όταν η φύση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του πελάτη δεν φαίνεται να δικαιολογούν τέτοια δραστηριότητα.
5. Όταν η επιχειρηματική σχέση του πελάτη αφορά μόνο μία συναλλαγή ή διαρκεί για σύντομο χρονικό διάστημα.
6. Πελάτης για τον οποίο δεν υπάρχει ορατός λόγος για χρήση των υπηρεσιών του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού. Για παράδειγμα, πελάτης του οποίου η διεύθυνση βρίσκεται αρκετά μακριά από το Χρηματοοικονομικό Οργανισμό και σε περιοχή όπου θα μπορούσε να εξυπηρετηθεί από άλλο Χρηματοοικονομικό Οργανισμό.
7. Γίνονται αγοραπωλησίες του ίδιου τίτλου χωρίς ορατό λόγο ή σε συνθήκες που φαίνονται ασυνήθιστες (Churning).
8. Γίνονται αγорές από τον ίδιο πελάτη, συγκεκριμένου τίτλου σε μικρές ποσότητες, τις μετρητοίς, και στη συνέχεια το σύνολο των μετοχών πωλείται σε μια πράξη με το προϊόν να πληρώνεται σε μετρητά ή, με οδηγίες του πελάτη, να πιστώνεται λογαριασμός σε τράπεζα που διαφέρει από το συνηθισμένο λογαριασμό του.
9. Οποιαδήποτε συναλλαγή της οποίας η φύση, το μέγεθος ή η συχνότητα φαίνονται ασυνήθιστα. Π.χ. η ακύρωση μιας εντολής, κυρίως αφού έχει ήδη κατατεθεί το αντίτιμο.
10. Πράξεις που δεν συνάδουν με τη συνήθη πρακτική της αγοράς, σε σχέση για παράδειγμα με το μέγεθος και τη συχνότητα.
11. Ο διακανονισμός οποιασδήποτε πράξης, αλλά κυρίως μεγάλων πράξεων, σε μετρητά.
12. Διακανονισμός από τρίτο πρόσωπο το οποίο διαφέρει από τον πελάτη που έχει δώσει την εντολή.
13. Οδηγίες για πληρωμή τρίτου προσώπου που δεν έχει φανερή σχέση με τον εντολέα.
14. Μεταφορές υπολοίπων από και προς χώρες ή γεωγραφικές περιοχές μη συνεργάσιμες στην καταπολέμηση του ξεπλύματος παράνομου χρήματος.
15. Πελάτης που είναι απρόθυμος να δώσει ολοκληρωμένες πληροφορίες όταν συνάπτει επιχειρηματική σχέση όσον αφορά τη φύση και το σκοπό των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του, την προβλεπόμενη κίνηση του λογαριασμού, προηγούμενες επιχειρηματικές σχέσεις με Χρηματοοικονομικούς Οργανισμούς, ονόματα διευθυντών και συμβούλων ή πληροφορίες για την εμπορική διεύθυνση της επιχείρησης. Ο πελάτης συνήθως δίδει ελάχιστες ή παραπλανητικές πληροφορίες οι οποίες είναι δύσκολο ή δαπανηρό για το Χρηματοοικονομικό Οργανισμό να εξακριβωθούν.
16. Πελάτης που δίδει ασυνήθη ή ύποπτα έγγραφα ταυτότητας που δεν μπορεί άμεσα να εξακριβωθεί η γνησιότητα τους.
17. Αποσύνδεση της τηλεφωνικής γραμμής της οικίας ή της εργασίας του πελάτη.
18. Πελάτης που διενεργεί συχνές ή μεγάλες συναλλαγές χωρίς την ύπαρξη οποιουδήποτε αρχείου για την προηγούμενη ή την τρέχουσα επαγγελματική του πείρα.
19. Πελάτης με νομική προσωπικότητα για τον οποίο παρουσιάζονται δυσκολίες ή καθυστερήσεις στην υποβολή αντιγράφων των οικονομικών του καταστάσεων ή άλλων εγγράφων.
20. Πελάτης που έχει συστήθει από Χρηματοοικονομικό Οργανισμό του εξωτερικού, ή από τρίτο πρόσωπο, όπου τόσο ο πελάτης όσο και αυτός που τον συστήνει προέρχονται από χώρες ή γεωγραφικές περιοχές μη συνεργάσιμες στην καταπολέμηση του ξεπλύματος παράνομου χρήματος.
21. Κοινή διεύθυνση για άτομα που εμπλέκονται σε συναλλαγές με μετρητά, ειδικότερα όταν η διεύθυνση αποτελεί εμπορική τοποθεσία και/ή δεν φαίνεται να συνδέεται με συγκεκριμένη επαγγελματική δραστηριότητα (π.χ. φοιτητής, άνεργος, αυτοεργοδοτούμενος κτλ.).
22. Το δηλωμένο επάγγελμα του πελάτη δεν συνάδει με το ύψος και το μέγεθος των συναλλαγών που διενεργεί.
23. Χρηματοοικονομικές συναλλαγές από μη-κερδοσκοπικούς ή φιλανθρωπικούς οργανισμούς για τους οποίους δεν φαίνεται να υπάρχει εύλογος οικονομικός σκοπός ή σύνδεση με τη δραστηριότητα του οργανισμού και των άλλων μερών στη συναλλαγή.
24. Εγείρονται ανεξήγητες αντιφάσεις κατά τη διάρκεια της εξακρίβωσης της ταυτότητας του πελάτη (π.χ. προηγούμενη ή υφιστάμενη χώρα διαμονής, χώρας έκδοσης του διαβατηρίου, χώρες που επισκέφθηκε σύμφωνα με το διαβατήριο, έγγραφα που έχουν εκδοθεί για επιβεβαίωση του ονόματος, της διεύθυνσης και της ημερομηνίας γεννήσεως κτλ.)
25. Πολύπλοκο δίκτυο εμπιστεύματος ή και πληρεξούσιων των πελατών.
26. Συναλλαγές ή εταιρικές δομές που συστάθηκαν ή λειτουργούν με αχρείαστο εμπορικό τρόπο, π.χ. εταιρείες με μετοχές στον κοιμιστή ή χρηματοοικονομικά μέσα στον κοιμιστή ή χρήση ταχυδρομικής θυρίδας.
27. Χρήση γενικών πληρεξούσιων εγγράφων με τρόπο που μειώνει τον έλεγχο που ασκούν οι διοικητικοί σύμβουλοι της εταιρείας.
28. Αλλαγές στον τρόπο ζωής των υπαλλήλων του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού π.χ. πολυτελής τύπος ζωής ή αποφυγή απουσίας από το γραφείο για διακοπές.
29. Αλλαγές στην απόδοση και στον τρόπο συμπεριφοράς των υπαλλήλων του Χρηματοοικονομικού Οργανισμού.

B. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

1. Πηγές και μέθοδοι:

Η χρηματοδότηση τρομοκρατικών οργανώσεων γίνεται από έσοδα που προέρχονται τόσο από νόμιμες όσο και παράνομες πηγές. Ποινικές πράξεις για αποκόμιση εσόδων περιλαμβάνουν απαγωγές (απαιτώντας λύτρα), εκβιασμούς (απαιτώντας χρήματα για «προστασία»), λαθρεμπόριο, κλοπές, διαρρήξεις και εμπόριο ναρκωτικών. Νόμιμες μέθοδοι για την αποκόμιση εσόδων που χρησιμοποιούνται από τρομοκρατικές οργανώσεις περιλαμβάνουν:

- i. είσπραξη συνδρομών,
- ii. πώληση βιβλίων και άλλου έντυπου υλικού,
- iii. πολιτιστικές και κοινωνικές εκδηλώσεις,
- iv. δωρεές,
- v. διενέργεια εράνων για άντληση χρημάτων από το κοινωνικό σύνολο.

Έσοδα που προέρχονται από παράνομες πηγές ξεπλένονται από τις τρομοκρατικές οργανώσεις ακριβώς με τις ίδιες μεθόδους που χρησιμοποιούνται από εγκληματικές οργανώσεις. Αυτές περιλαμβάνουν την παράνομη διακίνηση και αποστολή μετρητών, τυποποιημένες καταθέσεις ή αποσύρσεις από τραπεζικούς λογαριασμούς, αγορά χρηματοοικονομικών μέσων, ηλεκτρονικές μεταφορές χρημάτων με τη χρήση «αχυράνθρωπων» ή πλαστών ταυτοτήτων ή εταιρειών χωρίς φυσική παρουσία ή πληρεξούσια άτομα (nominees) από το στενό οικογενειακό τους κύκλο, φίλους και συνεργάτες.

2. Μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί

Οι τρομοκρατικές ομάδες χρησιμοποιούν μη κερδοσκοπικές και φιλανθρωπικές οργανώσεις ως μέσον για τη συλλογή χρημάτων και/ή ως κάλυψη για τη διακίνηση χρημάτων που στόχο έχουν την υποβοήθηση τρομοκρατικών ενεργειών. Η ενδεχόμενη κακή χρήση των μη κερδοσκοπικών και φιλανθρωπικών οργανισμών μπορεί να γίνει με τους ακόλουθους τρόπους:

- i. Ίδρυση μη κερδοσκοπικού οργανισμού με συγκεκριμένο φιλανθρωπικό σκοπό ο οποίος χρησιμοποιείται για τη διοχέτευση χρημάτων προς τρομοκρατική ομάδα.
- ii. Τρομοκράτες διεισδύουν σε μη-κερδοσκοπικό οργανισμό με καθ' όλα ανθρωπιστική ή φιλανθρωπική αποστολή οι οποίοι εκτρέπουν χρήματα, που έχουν συλλεχθεί για προφανή νόμιμο σκοπό, για την οικονομική υποστήριξη τρομοκρατικής ομάδας.
- iii. Ο μη-κερδοσκοπικός οργανισμός ενεργεί ως μεσάζων ή για κάλυψη διακίνησης χρημάτων πάνω σε διεθνή βάση.
- iv. Ο μη κερδοσκοπικός οργανισμός παρέχει διοικητική υποστήριξη στις δραστηριότητες τρομοκρατικών ομάδων.

Ασυνήθιστα χαρακτηριστικά μη-κερδοσκοπικών οργανισμών που δεικνύουν ότι πιθανόν να χρησιμοποιούνται για παράνομο σκοπό είναι τα ακόλουθα:

- i. Ασυνέπεια μεταξύ των προφανών πηγών και των ποσών που συλλέγονται και διακινούνται.
- ii. Ασυμφωνία μεταξύ του τύπου και μεγέθους των χρηματοοικονομικών συναλλαγών και της δηλωμένης αποστολής του μη-κερδοσκοπικού οργανισμού.
- iii. Ξαφνική αύξηση στη συχνότητα και του μεγέθους των χρηματοοικονομικών συναλλαγών του μη-κερδοσκοπικού οργανισμού.
- iv. Μεγάλες ανεξήγητες πράξεις σε μετρητά.
- v. Η απουσία εισφορών από δωρητές που βρίσκονται στη χώρα λειτουργίας του μη-κερδοσκοπικού οργανισμού.